

AMBROSE BIERCE

Keşiş ve Celladın Kızı

İthaki

Ambrose Bierce

Ambrose Bierce (1842-1913), Meigs County, Ohio'da doğdu. Ailesiyle hiçbir zaman iyi olmayan ilişkileri henüz on beş yaşında koptuğundan evi terk etti. Amerikan İç Savaşı patlak verene kadar birçok "tuhaf" işte çalıştı. 1861'de Kuzey Ordusu'na katılıp savaşın sonuna kadar görev yaptı. İç Savaş Bierce'ın yaşamındaki dönüm noktalarından biri oldu; bizzat tanık olduğu savaşın acı gerçekleri, üzerinde en derin etkiyi bırakan olgular oldular.

Edebiyat yaşamı boyunca, çoğunluğu "doğaüstü" diye nitelendirilebilecek kısa öyküler yazdı. Bilinenden, dünyasal olandan bir "kaçış" sunan bu tür öykülerin yanı sıra savaş ve fantezi öyküleri de yazan Bierce, anlatmak istediği gerçekliği öykülerinin sonuna kadar kimi zaman mizah, kimi zaman da acı bir alayla dile getirdi; "son"larını ise neredeyse okurun hiç ummadığı olaylarla bitirdi. Kısa öykü alanında kendine özgü üslup yaratmayı başaran en önemli yazarlardan biri oldu; birçok çağdaşını ve kendinden sonra gelen pek çok yazarı etkiledi.

1913 yılında "bilinmeyen bir nedenle" Meksika'ya gitti ve bir daha geri dönmedi.

Başlıca yapıtları: *The Devil's Dictionary, Can Such Things Be? The Monk and the Hangman's Daughter* (Keşiş ve Celladın Kızı) ve *Fantastic Fables* (Karanlığın Kahkahası, 1992 Altın Kitaplar, Çeviren: Sulhi Dölek.)

İthaki Yayınları - 122
İthaki Kitaplığı - 26
ISBN 975-8607-26-X

Ambrose Bierce / *Keşiş ve Celladın Kızı*

1. Baskı İstanbul, 2002

Kitabın özgün adı:
The Monk and The Hangsman's Daughter

İngilizceden çeviren: Seher Özbay

Redaksiyon: Ümit Kayalıoğlu

© Bu çevirinin yayın hakları İthaki Yayınları'na aittir.

Yayın Koordinatörü: Füsun Taş
Kapak Tasarımı: Murat Özgül
Düzelti: Şule Cepcepoğlu
Sayfa Düzeni ve Baskıya Hazırlık: Yeşim Ercan
Kapak ve İç Baskı: Kitap Matbaacılık
Cilt: Fatih Mücellit

İthaki Yayınları
Mühürdar Cad. İlter Ertüzün Sok. 4/6 81300 Kadıköy İstanbul
Tel: (0216) 330 93 08 – 348 36 97
www.ithakiyayinlari.com
penguenithaki@superonline.com

Keşiş ve Celladın Kızı

Ambrose Bierce

Çeviren:
Seher Özbay

Önsöz

Yıllar önce –galiba 1890'da– Dr. Gustav Adolf Danziger, parlak bir yazar, Heidelberg'li Herr Richard Voss'un bir Alman öyküsünün kendisi tarafından yapılmış çevirisini, San Francisco'ya, bana getirdi. Dr. Danziger o zamanlar İngiliz diline son derece yabancı olduğundan, bu ülkede basılması için benden Herr Voss'un çalışmasını yeniden yazmamı rica etti. Eseri okuduğum zaman bana onu genişletme konusunda bazı imkânlar verdiğini gördüm ve eğer yazar ve çevirmen bana bu izni verirlerse, işi bedava yapacağımı söyledim. Bu yanlış anlaşılabilecek önerinin olayı sona erdireceğini düşünmüştüm, ancak daha sonra çevirmeni şahsen tanıyan yazarın bunu onayladığı hakkında bana güvence verildi. Sonuç F.J. Schulte and Company, Chicago tarafından basılan bu kitap oldu. Tesadüfen, neredeyse aynı günlerde yayıncılar iflas ettiler ve bildiğim kadarıyla kitap piyasaya hiçbir zaman sürülmedi.

Orijinal öyküyü hiç görememem ve Alman dili üzerinde uzman olmamam nedeniyle Dr. Danziger'in yazarın metni üzerinde ne gibi bir imtiyazı olduğunu söyleyemem; bana açıkça hiç olmadığını söyledi; ancak, son kitaplarının baş sayfasında "Keşiş ve Celladın Kızı"nın yazarı olarak tanıtılıyor... Bu, aslında önemli olmasa da, benim katılmayı düşünebileceğimden daha fazla tartışmanın ortaya çıkmasına yol açan açık ve doğrulayıcı bir beyan.

Ancak edebi bir ustalıkla Alman öyküsünün yazarı onu başka bir yazıdan aldığını itiraf ediyor ve Schulte uyarlamasında aşağıdaki not görülüyor:

"Bu öykünün temeli Berctesgaden Franciskan Manastırı'ndaki eski bir elyazmasına dayanır. Elyazması, Herdelberg'li Herr Richard

Voss tarafından bir köylüden alınmıştır."

Her zaman, bunun, kendisine derin saygı duyduğum Herr Voss'un eseri için yetersiz bir atıf olduğunu düşünmüşümdür. Bu öykünün en büyük onurunun o muhteşem hayal gücünün sahibine ait olduğunu göstermesi açısından, fırsat bulunca yalanları yayınlayarak adaleti yerine getirmek, beni harekete geçiren nedenlerin en önemlilerinden biriydi. Onurlandırma konusundaki kaygısız fikrim, Dr. Danziger'in adını baş sayfada alıkoyarak kanıtlamıştır. Bu uyarlamada Dr. Danziger tarafından bana verilen eser büyük oranda değiştirilmiş ve uzatılmıştır.

Ambrose Bierce
WASHINGTON, D.C.
Kasım 29, 1906.

1

Ulu Tanrımızın binaltıyüzsekseninci yılında, Mayıs ayının ilk günü, Fransisken keşişleri Aegidius, Romanus ve Ambrosius, Başkeşişleri tarafından, Hıristiyan kenti Passau'dan, Salzburg yakınlarındaki Berchtesgaden Manastırı'na gönderildiler. Henüz yirmi birinde olan ben, Ambrosius, aralarında en güçlü ve en genç olandım.

Berchtesgaden Manastırı, bildiğimiz kadarıyla, içinde sürülerce ayı ve kötü ruh barındıran kasvetli ormanlarla kaplı, yabanıl ve dağlık bir ülkedeydi. Bu kadar korkunç bir yerde başımıza gelebilecekleri düşününce içimizi bir sıkıntı kaplamıştı. Ancak, kilisenin emirlerine uymak Hıristiyanlığın gereği olduğundan, bundan yakınmıyor, aksine, aziz ve saygıdeğer Başkeşişimizin buyruğunu yerine getirmekten mutluluk duyuyorduk.

Kutsandıktan ve azizimizin kilisesinde son kez dua ettikten sonra, herkesin hayır duası eşliğinde cüppelerimizi kuşanıp, ayaklarımıza yeni sandaletlerimizi geçirdik ve yola çıktık. Önümüzdeki uzun ve tehlikeli yola karşın, umudumuzu kaybetmedik, çünkü umut; sadece bir dinin başlangıç ve sonu değil, aynı zamanda gençliğin gücü ve yaşlılığın dayanağıydı. Bu yüzden ayrılık hüznünü kısa sürede yüreklerimizden atıverdik ve Tanrı'nın yarattığı yeryüzündeki güzelliği ilk kez gözlerimizin önüne seren yeni ve ilginç manzaralardan haz duyduk. Havanın ren-

gi ve ışıltısı Kutsal Bakire'nin giysisine benziyor, tüm insanlığa ışık ve hayat saçan güneş, Hazreti İsa'nın Altın Kalbi gibi parlıyordu. Göklerde asılı duran lacivert kubbe, içinde her bir otun, her bir çiçeğin ve canlı yaratığın Tanrı'nın şanına övgüler düzdüğü heybetli ve muhteşem bir tapınak oluşturmuştu.

Yolumuzun üstündeki bir sürü mezra, köy ve şehrin içinden geçerken, hayatın sıradan gündelik işleriyle uğraşan binlerce insan, biz zavallı keşişlere, içimizi şaşkınlık ve hayranlıkla dolduran görülmedik, ilginç bir gösteri sundular. Yolculuğumuz boyunca bu kadar çok sayıda kiliseyle karşılaşmamız ve bizi alkışlarla durdurarak dindarlıklarını ve coşkularını açıkça belli eden insanların, ihtiyaçlarımızı temin etmeye can atmaları yüreklerimizi şükran ve mutlulukla doldurmuştu. Kilisenin bütün kurumları, bu insanların, kendisine hizmet ettiğimiz Ulu Tanrı'nın gözünde yükseldiklerini gösterircesine refah ve varsıllık içindeydi. Rahiplerin ve rahibelerin yaşadığı manastırların bahçelerinin ve meyveliklerinin bakımlı oluşu, dindar köylülerin ve manastırların kutsal sakinlerinin gösterdiği özen ve çalışmanın deliliydi. Her saat başı çalan çan seslerini işitmek heyecan vericiydi: Aslında müziği havada soluyorduk –o tatlı nağmeler, Tanrı'ya övgüler düzen meleklerin notalarıydı sanki.

Gittiğimiz her yerde insanları, koruyucu Aziz Tanrımız adına selamlıyorduk. Her tarafta alçakgönüllülük ve neşe hâkimdi. Kadınlar ve çocuklar ellerimizi öpmek, hayır duamızı almak ve yalvarmak için itişe kakışa, soluğu yol kenarında alıyorlardı. Bize öyle geliyordu ki, artık Tanrı'nın ve insanlığın zavallı hizmetkârları değil, bütün bu güzel yeryüzünün kralları ve efendileriydik. Yine de, ruhumuzu gururla doldurarak papazlığımızın kurallarından sapıp kutsal Azizimize karşı günah işleyeceğimize, gönlümüzden geçenleri dikkatle gözden geçirip alçakgönüllülüğü-

müzü koruyalım.

Ben, Kardeş Ambrosius, tövbe ve utançla itiraf ediyorum; ruhum kendini son derece dünyevi ve günahkâr düşüncelere kaptırdı. Bana öyle geliyordu ki, kadınlar, arkadaşlarımın elleri yerine benimkileri öpmeye daha bir hevesle koşturuyorlardı –bu kesinlikle doğru bir şey değildi, çünkü diğerlerinden daha yüce değildim; üstelik daha genç ve daha deneyimsizdim, ayrıca Tanrı'nın korkusu ve buyruklarıyla yeterince sınanmamıştım. Kadınların bu yanılgısını keşfedip, genç kızların gözlerini nasıl üstüme diktiklerini görünce ürktüm ve eğer baştan çıkarılırsam karşı koymayı başarıp başaramayacağımı düşündüm! Sık sık korku ve ürpertiyle sadece yakarma, yalvarma ve kefaretin insanı aziz yapmaya yetmeyeceğini, insanın kalbinin "baştan çıkma" nedir bilmeyecek kadar saf olması gerektiğini düşündüm. Ah, ben!

Geceleri, her seferinde memnuniyetle içeri buyur edildiğimiz manastırlardan birinde konaklıyorduk. Önümüze bir sürü yiyecek içecek konuyor, biz masaya oturduğumuzda da, hakkında bunca şeyi görmenin ve öğrenmenin bizim için kutsal bir ayrıcalık sayıldığı o muhteşem dünya ile ilgili haberleri duymak isteyen keşişler etrafımızı sarıyordu. Gideceğimiz yeri öğrendiklerinde, bu dağlık, yabanıl bölgede yaşamaya mahkûm edildiğimiz için genellikle bize acıyorlardı. Bize; buz tarlalarından, tepesi karlarla taçlanmış dağlardan, devasa kayalardan, kükreyen sellerden, mağaralardan, iç karartıcı ormanlardan ve dünyada eşi benzeri olmayan gizemli ve korkunç bir gölden söz ediyorlardı. Tanrı bizimle olsun!

Yolculuğumuzun beşinci gününde, Salzburg kentine varmak üzereyken, tuhaf ve uğursuz bir şey gördük. Ufukta, tam önümüzde, bir sürü gri nokta ve daha koyu renkte parçalardan olu-

şan muazzam bir dizi bulut sıralanmıştı. Daha yukarıda, bulutlarla mavi gök arasında, bembeyaz, ikinci bir gökyüzü uzanıyordu. Bu görüntü kafamızı tamamen karıştırmış, bizi iyice kaygılandırmıştı. Bulutlarda kıpırtı yoktu, onları saatlerce izlediğimiz halde hiçbir değişiklik görememiştik. Akşamüzeri güneş batıya doğru alçalırken, bütün bulutlar kıpkırmızı oldu. Muhteşem bir parıltıyla ışık saçıyor, kimi zaman da yangında alev almış gibi görünüyorlardı.

Buluta benzettiğimiz şeylerin sadece toprak ve kayalar olduğunu fark ettiğimizde duyduğumuz şaşkınlığı kimse tahmin edemez. Demek ki bunlar, hakkında çok şey duyduğumuz o dağlardı, beyaz gökyüzü ise –Luthercilerin söylediğine göre, inançlarıyla yerinden oynatabilecekleri, fakat benim pek ihtimal vermediğim– dağlık alanın karla kaplı doruğundan başka bir şey değildi.

2

Dağlık bölgeye giden geçidin başına gelip dikildiğimizde keyfimiz kaçmıştı; burası cehennemin ağzı gibi görünüyordu. Hayatımızı geçirdiğimiz, şimdi ise sonsuza dek terk etmeye zorlandığımız güzel ülkeyi ardımızda bırakmıştık. Önümüzde, korkunç görünümlü, bedeni ve ruhu korkuyla dolduran, kuş uçmaz kervan geçmez gömük vadileri ve perili ormanlarıyla, dağlar kaşlarını çatmıştı. Yüreklerimizi cesaretle doldurup, dualar ederek dar geçitten içeriye girip, başımıza gelebileceklerin bedelini ödemeye hazır halde Tanrı'nın şeytanına fısıltıyla lanetler okuyarak ilerledik.

Yolumuza temkinlice devam ederken devasa ağaçlar ilerlememizi engellemiş, sık ağaç yaprakları gün ışığını neredeyse örterek ortalığın kararmasına ve havanın serinlemesine yol açmıştı. Adımlarımızdan ve konuşmaya kalkıştığımızda ağzımızdan çıkan sesler, geçidin etrafındaki koca kayalardan bize öylesine net, öylesine çok tekrarlanarak ve öylesine değişmiş olarak geri dönüyordu ki, sanki bizimle alay eden ve korkularımızla dalga geçen görünmez varlıklar takım halinde bize eşlik ediyor gibiydi. Büyük yırtıcı kuşlar, ağaçların yüksek dallarında ve uçurum kenarlarında bulunan yuvalarından ürküp kaçarak kayaların tepesine tünemişler, biz geçerken, kötücül gözleriyle bizi süzüyorlardı; tepemizdeki akbabalar ve kuzgunlar kanımızı

donduran boğuk ve yabani sesleriyle ötüyorlardı. Dualarımız ve ilahilerimiz içimizi ferahlatmak şöyle dursun, öteki kuşları da başımıza topluyor, yankılarıyla da, her yanımızı kuşatan dehşet dolu sesleri ikiye katlıyordu. Koskocaman ağaçların köklerinden sökülüp çıkartılarak yükseklerdeki yamaçlara fırlatılmış olduğunu görünce şaşkına dönmüş, bu işin ne denli güçlü eller tarafından yapılmış olduğunu düşününce ürpermiştik. Yalçın kayalıkların kenarından geçerken, aşağıda esnercesine duran devasa karanlık yarıklar korkunç görünüyordu. Birdenbire bir fırtına koptu ve tanrısal bir ateşle yarı körleşmiş halde, duyup duyabileceğimizden bin kat daha şiddetli bir gök gürültüsüyle afalladık. Korkumuz, her an bir kayanın arkasından önümüze atlayacak, cehennemden çıkmış şeytanlarla ya da ilerlememizi engellemek için çalıların arasından çıkacak vahşi bir ayıyla karşılaşacağımızı sanacak kadar artmıştı. Oysa yolumuza çıkan, sadece geyikler ve tilkilerdi; kutsal Azizimizin, dağlarda da, tıpkı aşağı düzlüklerde olduğu kadar etkin olduğunu düşündüğümüzde, korkularımız bir parça dağıldı.

Sonunda, gümüşi suları bütünüyle ferahlatıcı bir görünüm sergileyen bir dere kıyısına ulaştık. Suyun, kayaların arasındaki kristal derinliklerinde, Passau'daki manastırımızın içindeki gölde bulunan sazan balığı kadar büyük, olağanüstü güzellikteki altın alabalığı gördük. Tanrı, bu dağ başında bile, inananların karınlarını doyurması için gerekeni cömertçe temin etmişti.

Karaçam ağaçlarının altında ve geniş yosunlarla kaplı kayaların etrafında, nadiren bulunan lacivert ve altın sarısı çiçekler açmıştı. Kültürlü bir dindar olan Kardeş Aegidius, bu çiçekleri bitki koleksiyonu kitabından tanıyor ve isimlerini bize söylüyordu. Yağmurdan sonra saklandıkları yerlerden çıkan çeşit çeşit parlak uğurböceklerinin ve kelebeklerin görüntüsüyle mest olmuştuk.

Sevincimizin coşkusu içinde korkularımızla dualarımızı ve ayılarla kötü ruhları unutmuş bir halde, avuç dolusu çiçek toplayıp, güzel kanatlı böcekleri kovaladık.

Saatler boyunca ne bir ev ne de bir insan görmüştük. Gittikçe dağlık bölgenin derinlerine girdiğimizden, ormanda ve derin kayalık dere yatağında yaşadığımız güçlükler giderek daha da artmış, atlatmış olduğumuz yabanıllığın bütün dehşeti, bizi bu kez, ilk seferki kadar etkilemeden, yeniden canlanmıştı. Çünkü, hepimiz Ulu Tanrı'nın bizleri, kendisinin kutsal buyruğuna daha uzun süreler hizmet edelim diye koruduğunu fark etmiştik. Dost ırmağın bir kolu yolumuzun üstünde uzanıyordu. Yaklaştığımızda, bu ırmağın üstünden bozuk ama dayanıklı bir köprünün uzandığını fark edince çok sevindik. Köprüden geçmek üzereyken, bakışlarımı tesadüfen karşı kıyıya çevirdiğimde, korkudan kanımı donduran bir manzarayla karşılaştım. Suyun karşı kıyısında güzel çiçeklerle kaplı bir çayır ve çayırın ortasında da bir adamın asılı durduğu bir darağacı bulunuyordu. Yüzü bize dönüktü ve morarmış ve biçimi bozulmuş haliyle, ölümün tam o gün gerçekleşmiş olduğunun şaşmaz izlerini taşıyan yüz hatlarını açıkça ayırt edebiliyordum.

Bu dehşetli manzaraya bakmaları için kardeşlerime seslenmek üzereydim ki, tuhaf bir şey oldu: çayırın içinde, ağaç çiçeklerinden yapılmış bir çelengin üstüne yayılmış uzun sırma saçlarıyla, genç bir kız belirdi. Üstünde, bütün bu manzarayı, âdeta yanan bir alev gibi aydınlatan, parlak kırmızı bir elbise vardı. Hareketlerinde, darağacındaki cesetten korktuğunu gösteren en ufak bir iz yoktu; aksine, yüksek ama yumuşak bir sesle şarkı söyleyerek ve orada toplanmış, kanatlarını hızla çırpıp gagalarını takırdatan ve hırçınca çığlıklar atan büyük yırtıcı kuşları korkutup kaçırtmak için kollarını sallayarak, çimenlerin üstünden

çıplak ayaklarıyla cesede doğru süzülüyordu. Kız yaklaşınca, meydan okuyup, tehdit edercesine darağacındaki tüneğinden ayrılmayan kocaman bir akbaba hariç, bütün kuşlar uçup gitti. En sonunda bu akbaba da geniş kanatlarını serbest bırakıp ağır ağır çırpmaya başlayıncaya kadar kız zıplayıp dans etti, çığlıklar attı ve koşarak bu şaşırtıcı yaratığın yanına yaklaştı. Sonra dans etmeyi bırakarak darağacının dibinde durup, sakin ve düşünceli bir edayla yukarıya, bu talihsiz adamın sallanan bedenine baktı.

Bu genç kızın şarkısı kardeşlerimin dikkatini çektiğinden, hep birlikte bu sevimli çocuğu ve etrafındaki gariplikleri şaşkınlıktan dilimiz tutulmuş bir halde izlemeye koyulduk.

Bu hayret verici manzaraya gözlerimizi dikmiş bakarken, bütün bedenime yayılan soğuk bir ürperme hissettim. Bunu, insanın, gerçekten kendi mezarı olacak yere ayak basmış olduğunun belirtisi olarak yorarlar. Ne gariptir ki, bu soğuk ürpermeyi, kız daha darağacının altına adım attığı an hissetmiştim. Ancak, bu sadece, insanların gerçek inançlarıyla bir dolu anlamsız boş inancın nasıl da iç içe geçmiş olduğunu gösteriyor; yoksa, Aziz Fransiskus'a bütün kalbiyle inanan biri nasıl olur da bir darağacının altına gömülebilir ki?

"Hadi acele edelim," dedim kardeşlerime, "ve ölünün ruhuna dua edelim."

Kısa sürede oraya vardık ve gözlerimizi yukarı kaldırmadan büyük bir coşkuyla dua ettik. Yüreğim, yukarıda asılı zavallı günahkâra karşı merhametle dolu olduğundan, diğerlerine kıyasla daha coşkuluydum. Tanrı'nın "İntikam bana özgüdür," diyen sözü aklıma geldi ve sevgili Hazreti İsa'nın yanındaki haçtaki hırsızı bağışlamış olduğunu anımsadım. Bu darağacında ölmüş zavallı sefil için acıma ve bağışlamanın var olup olmadığını kim

bilebilirdi?

Kız, yaklaştığımızı görünce, bizimle ve dualarımızla ne yapacağını bilemez halde biraz geriye çekilmişti. Fakat birden, dualarımızın arasından onun, "Akbaba! akbaba!" diye haykıran, çan sesine benzeyen tatlı sesini duydum. Sesi, büyük bir korku içindeymişçesine endişe doluydu. Yukarı doğru baktım ve çam ağaçlarının tepesinde, aşağıya doğru saldırmak üzere bekleyen iri, gri bir kuş gördüm. Bizden, kutsal dualarımızdan ya da Tanrı'ya bağlılıkla dolu ayinlerimizden korkmuş bir hali yoktu. Kardeşlerim ise, çocuğun sesinin duayı bölmesine öfkelenip, onu azarladılar. Ancak ben, "Bu kız ölen adamın bir yakını olmalı. Bir düşünsenize, kardeşlerim; bu korkunç kuş, adamın yüzündeki eti deşip, elleri ve vücuduyla beslenmek için geliyor. Kızın bağırmasından daha doğal bir şey olamaz," dedim.

Kardeşlerden biri "Ambrosius, git ona söyle, sessiz olsun, biz de bu ölmüş günahkâr adamın ruhuna huzur içinde dua edelim," dedi.

Güzel kokulu çiçeklerin arasından, gözleri hâlâ, darağacının etrafında gittikçe daralan daireler çizerek dolanan akbabaya dikili duran kızın yanına doğru yürüdüm. Kızın, hiçbir şey yapmadan öylece yanında durduğu fundalıkta açmış bir öbek gümüşi çiçeğin karşısındaki zarif görüntüsü onu sinsice izlememi sağladı. Büyük, koyu kahverengi gözlerinde sanki ona bir zarar verecekmişim gibi korktuğunu gösteren dehşetli bir bakış yakaladığım halde, dimdik durup hiç kıpırdamadan benim yaklaşmamı izledi. Yanına epeyce yaklaştığımda bile, kadınların ve çocukların genellikle yaptığı gibi öne çıkıp ellerimi öpmek için herhangi bir harekette bulunmadı.

"Sen kimsin?" dedim, "bu tüyler ürpertici yerde böyle tek başına ne yapıyorsun?"

Yanıt vermedi, ne bir işarette bulundu, ne de kımıldadı; ben de sorumu tekrarladım: "Söylesene çocuğum, burada ne yapıyorsun?"

"Akbabaları korkutup uzaklaştıyorum," diye yanıtladı, yumuşak, melodik sesinde tarifsiz bir memnuniyetle.

"Ölen adamın yakını mısın?" diye sordum.

Başını salladı.

"Onu tanıyordun," diye devam ettim, "vahşice öldürüldüğü için de ona acıyorsun, öyle mi?"

Fakat tekrar sessizleştiğini görünce başka türlü sormak zorunda kaldım: "Adı neydi, neden öldürüldü? Ne suç işlemişti?"

Sanki cinayet ve idam, en sıradan, en alelade olaylarmış gibi açıkça ve akla gelebilecek en kayıtsız edayla, "Adı Nathaniel Alfinger'dı, bir kadın uğruna adam öldürdü," dedi. Şaşkınlıktan donakaldım ve onu sertçe süzdüm, kızın bakışlarıysa, ortada olağandışı bir şey yokmuşçasına edilgin ve sakindi.

"Nathaniel Alfinger'ı tanıyor muydun?"

"Hayır."

"Buna rağmen cesedini kuşlardan korumak için buraya geldin ha?"

"Evet."

"Tanımadığın biri için böyle bir şeyi neden yapıyorsun?"

"Bunu hep yaparım."

"Nasıl yani?"

"Burada ne zaman biri asılsa, her seferinde gelir, kuşları korkutup uzaklaştırarak başka yiyecekler bulmalarını sağlarım. Bakın –işte bir akbaba daha!"

Vahşi, tiz bir çığlık atarak kollarını başının üstüne kaldırıp çayıra doğru öyle bir koştu ki, aklını kaçırdığını düşündüm. İri kuş uçup gitti, kız usulca bana döndü ve güneşten yanmış elle-

rini göğsüne bastırarak, yorulmuşçasına derin bir iç çekti. Sesimi olabildiğince yumuşatmaya çalışarak sordum:

"Adın ne senin?"

"Benedicta."

"Peki ailen nerede?"

"Annem öldü."

"Öyleyse baban –o nerede?"

Konuşmuyordu. Bunun üzerine nerede oturduğunu söylemesi için zorladım, çünkü zavallı çocuğu evine götürüp, çocuğuyla daha fazla ilgilenmesi ve bu kadar korkunç yerlerde başıboş dolaşmasına bir daha izin vermemesi için babasına çıkışmak istiyordum.

"Nerede oturuyorsun, Benedicta? Rica ederim söyle bana."

"Burada."

"Ne! Burada mı? Ah, sevgili çocuğum, burada sadece darağacı var."

Çam ağaçlarını işaret etti. Parmağının gösterdiği yöne baktığımda, ağaçların arasında, içinde insandan çok, hayvan yaşıyormuş izlenimi veren izbe bir kulübe gördüm. Artık, kimin çocuğu olduğunu söylemesine gerek kalmamıştı.

Yoldaşlarımın yanına döndüğümde, bana kim olduğunu sordukları zaman, "celladın kızı," diye yanıtladım.

3

Ölünün ruhunu Kutsal Bakire ve Azizler'in şefaatine teslim ettikten sonra o uğursuz yeri terk ettik. Fakat, uzaklaşırken dönüp celladın güzel kızına baktım. Onu bıraktığım yerde durmuş, arkamızdan bakıyordu. Açık, beyaz alnı hâlâ yüz hatlarının ve yüz ifadesinin muhteşem güzelliğine güzellik katan yabançiçekleriyle kaplı bir taçla süslüydü. Kocaman siyah gözleri bir kış gecesinin yıldızları gibi parlıyordu. Celladın kızını, Hıristiyanlıkla bir ilgisi olabilecek en son kişi olarak gören kardeşlerim, ona açıkça ilgi gösterdiğim için bana sitem ettiler; ancak kendi suçu olmadığı halde, bu sevimli güzel çocuğun dışlanıp hor görüldüğünü düşünmek beni üzmüştü. Babasının korkunç mesleği yüzünden neden kızı suçluluk hissi duyup acı çeksindi! Hem, bu masum kızı, hiç tanımadığı ve hayatının yaşamaya değer olmadığına hükmedilmiş bir insanın bedeninden akbabaları uzaklaştırmaya yönelten şey, en katıksız Hıristiyanlık şefkati değil miydi? Bu bana, parasını yoksullara vererek Hıristiyan geçinen herhangi bir insanın yaptığından daha ince bir hareket gibi görünüyordu. Bu duygularımı kardeşlerime anlattığımda, benimle aynı fikirde olmadıklarını üzülerek fark ettim; aksine, beni, dünyanın eski ve köklü geleneklerini yıkmak isteyen bir hayalperest, bir aptal olarak nitelendirdiler. Bu gibileriyle görüşen herkes, haliyle lekelenmiş sayılacağından, diğer insanların tümünün,

celladın ve ailesinin bağlı olduğu sınıftan nefret etmesinin kaçınılmaz olduğunu söylediler. Oysa ben, bu tür insanların, suçluların cezalandırıldığı kanun mekanizmasının bir parçası olduklarını düşündüğümden, onlara suçlu gibi davranmanın ne derece adil olduğunu bütün alçakgönüllülüğümle sorgulayarak inancımdan vazgeçmeme cüretini göstermiştim. Kilisenin karanlık bir köşesinin ailesiyle birlikte cellada özellikle ayrılmış olması, bizim, Tanrı'nın hizmetkârları olarak, adalet inancı ve merhamet üzerine vaaz verip örnek bir Hıristiyanlık sevgisi ve şefkati sergileme görevimizi yerine getirirken işlediğimiz günahların bağışlanması için yeterli değildi. Fakat kardeşlerimin bana olan kızgınlığı öyle büyüdü ve yaban, onların gürültülü bağırışlarıyla öylesine çınladı ki, nerede hata ettiğimi bilememekle beraber, kendimi büyük bir günahkârmışım gibi hissettim. Elimden, Tanrı'nın bize, bizim birbirimize karşı olduğumuzdan daha merhametli olacağını ummaktan başka bir şey gelmiyordu. Kızın adının Benedicta olduğunu düşünmek içimi rahatlatmıştı. Belki de, başka hiç kimse onu kutsamayacağı için, ailesi ona bu adı bir kutsanma aracı olarak vermişti.

Ancak, şimdi bunları bırakıp, vardığımız ülkenin muhteşem güzelliğinden bahsetmek istiyorum. Yaradan, kendisi olduğuna göre, bütün dünyanın Tanrı'ya ait olduğundan emin olmasak, bu kadar yabanıl bir bölge, ancak şeytanın krallığı olabilir diye düşünebilirdik.

Geride, yolumuzun aşağısında uzanan ırmak, gri uçları, tam gökyüzünü kesiyormuş gibi görünen koskoca kayalıkların arasından gürüldeyip köpürerek akıyordu. Bu uçurumdan yukarıya doğru yavaş yavaş yürürken, solumuzda çamlarla kaplı, kapkara, tüyler ürpertici bir orman, önümüzde ise son derece heybetli bir doruk vardı. Bembeyaz bir soytarı külahını andıran bu

dağ, sanki birisi, iskambil kağıtlarından "vale"nin üzerindeki adamın kafasına un çuvalı geçirmiş gibi durduğundan, yarattığı bütün dehşete rağmen komik görünüyordu. Ne de olsa bu, kardan başka bir şey değildi. Şu görkemli Mayıs ayının ortasında kar! –elbette, Tanrı ne yaptığını biliyordur, onun işine karışılmaz! Birdenbire, bu yaşlı dağ kafasını bir sallasa, bütün bu bölgenin uçuşan karlarla dolacağını hayal ettim.

Yolumuzun üzerinde ilerlerken pek çok yerde, ormanlık bölgelerin, bir kulübe ile bir bahçe yapmaya yetecek büyüklükte bir alan yaratmak için temizlenmiş olduğunu görmek bizi zerre kadar şaşırtmamıştı. Bu ilkel evlerden bazıları, insana, ancak kartalların yapmaya cesaret edebileceğini düşündüren yerlere inşa edilmişti. Fakat görünüşe bakılırsa, her şeye elini uzatan insanoğlunun, boşluğun ortasında bile işgal etmediği yer kalmamış. Sonunda hedefimize ulaştığımızda, bu yabanın ortasında sevgili Azizimizin adı ve şanına dikilmiş tapınakla evi görünce, yüreklerimiz ilahi duygularla titredi. Çamlarla kaplı bir kayanın üzerinde yer alan bir grup kulübe ve ev ile hepsinin ortasındaki manastır, etrafı koyun sürüsüyle çevrili bir çoban gibi duruyordu. Kilise ve manastır soylu bir mimarlığın ürünü olarak yontma taştan yapılmıştı; ferah ve konforluydu.

Ulu Tanrı bu kutsal mekâna ayak basışımızı kutsasın.

4

Bu dağ başına geleli birkaç hafta oluyor. Neyse ki, her zaman her yerde olan Tanrı da benimle birlikte ve sağlığım yerinde. Sevgili Azizimizin buradaki evi için; inananların kalesi, huzur ve dinginlik yuvası; şeytanın gazabından kaçanların sığınağı ve kederin ağırlığına katlanan tüm insanların dinlenme yeri denebilir. Fakat kendim için bu kadarını söyleyemem. Genç olmama ve kafamın huzur içinde olmasına rağmen, dünya ve yaşam biçimleri hakkında neredeyse hiç deneyimim olmadığından, tuhaf bir şekilde kendimi hata yapmaya ve günah işlemeye meyilli hissediyorum. Hayatımın akışı, gümüş ipliğini pürüzsüzce ve sessizce kardeş tarlalara ve çiçekli çayırlara döken, fakat fırtınalar kopup yağmurlar yağdığında, bunun, toprakla karışmış şiddetli bir sele dönüşebileceğini ve kendi tutkusunun ve gücünün çılgınlığına tanık olan enkazı denize savuracağını bilen bir dereye benziyor.

Benim, dünyadan uzaklaşıp kilisenin kutsal mekânına çekilmeme neden olan şey, keder ya da umutsuzluk değil, sadece, Tanrı'ya hizmet etme arzusu. Sevgili Azizime bağlı olmak, kilisenin kutsal kurallarına uymak ve Tanrı'nın bir hizmetkârı olarak, içtenlikle sevdiğim bütün insanlığa iyilik etmekten başka bir isteğim yok. Kilise aslında biricik annem sayılır, çünkü ailemi bebekken kaybettiğimde, eğer kilise bana acımasa, yedirip

giydirmese ve beni kendi çocuğuymuşum gibi büyütmeseydi, bakımsızlıktan ölebilirdim. Papaz olmaya hak kazanıp, Yüce Tanrı'dan kutsal emirler alan bir rahip olduğum günü görmek, benim gibi zavallı bir keşiş için büyük mutluluk olacak! Daima bunu düşünüyor, bunun hayalini kuruyor, ruhumu o yüce ve kutlu armağana hazırlamaya çalışıyorum. Hiçbir zaman bu büyük mutluluğu hak edemeyeceğimi bilsem de, yukarıdan verilen ışık doğrultusunda, Tanrı'ya ve insanlığa hizmet eden dürüst ve samimi bir rahip olmayı gerçekten çok istiyorum. Beni, ateşin ortasından, alnımın akıyla, bedenim ve ruhum arınmış bir halde geçebileceğim bir kötü yola sapma testiyle sınaması için, Tanrı'ya sürekli dua ediyorum. Bu ıssızlık ortasında duyduğum olağanüstü dinginliğin ruhumu uyuşturduğunu hissettiğim için, hayatın bütün günaha kışkırtıcı yanları ve insanı sınama yolları bana çok uzak görünüyor; tıpkı kıyıda durup, dalgaların uzak gürültüsünü belli belirsiz işitebilen bir insana denizdeki tehlikelerin olabildiğince uzak görünmesi gibi.

5

Başkeşişimiz Peder Andreas kibar, yumuşak başlı ve dinine bağlı bir adam. Bütün kardeşlerimiz huzur ve uyum içinde yaşıyorlar. Tembel olmadıkları gibi, ne paragöz, ne de kibirliler. Bu sofranın onlara sunduğu zevk unsurları karşısında şımarmayacak kadar iyi huylular; bütün bu bölge –her yeri, tepeleri, vadileri, nehri, ormanı ve bunların içinde barındırdığı her şeyiyle birlikte– manastıra bağlı olduğundan, takdir edilesi bir ılımlılık. Koruluk alanlar, soframıza en lezzetlilerinin getirildiği her çeşit av hayvanıyla dolu olduğundan büyük bir afiyetle yiyoruz. Manastırımızda malt ve arpadan yapılan, sert, acı, yorgunluğu alan, ancak benim ağız tadıma pek uymayan bir içecek hazırlanıyor.

Ülkenin bu kısmında ilk göze çarpan şey, tuz madenciliği. Söylendiğine göre, dağlarda bol miktarda tuz varmış –Tanrı ne harikalar yaratıyor! Bu mineralin peşine düşen insanoğlu, maden kuyularından ve tünellerden geçip yerin dibine girerek, tepelerin acı iliğini söküp gün ışığına çıkartıyor. Kırmızı, kahverengi ve sarı kristaller halinde çıkan tuzu kendi gözlerimle gördüm. Tuz atölyeleri, hepsinin, Tuz Ustası diye bilinen bir şefin emrinde çalışan birkaç yabancı işçiyle birlikte, köylülerimize ve onların oğullarına iş imkânı sunuyor. Şef sert, güçlü, iktidar sahibi bir adam, ancak Başkeşişimiz ve kardeşlerim, hakkında pek iyi şeyler söylemiyorlar –insana, "zalim biri" dedirten bir havası olduğundan değil, yaptıkları kötü olduğundan. Tuz Ustası'nın sadece bir oğlu var. Adı Rochus, yakışıklı ama uçarı ve hain bir delikanlı.

6

Buralardaki insanlar gururlu, inatçı bir soydan geliyor. Söylediklerine göre, eski bir tarih kitabında köklerinin, o paha biçilmez tuzu çıkarmak için bu dağların içine tüneller kazan Romalılara dayandığı yazılıymış ve bu tünellerden bazıları halen varlığını sürdürüyor. Hücremin penceresinden, bu yüksek tepeleri ve güneş batarken, kara ormanların, doruk noktaları boyunca alev almış odun parçaları gibi gökyüzüne karşı yandığını görebiliyorum.

Söylendiğine göre, bu insanların ataları, (Romalılardan sonra) şu an olduklarından daha inatçılarmış ve çevrelerindeki bütün insanlar Hazreti İsa'nın haçını kabul ettiği halde, putperestliği sürdürmüşler. Oysa şimdi, bükülmez boyunlarıyla kutsal sembolü selamlıyor, yaşayan gerçeğe ulaşmak için yüreklerini yumuşatıyorlar. Bedenen güçlü olmalarına rağmen alçakgönüllüler ve Tanrı buyruğuna karşı itaatkârlar. Henüz rahip olmadığım halde, daha önce hiçbir yerde insanlar, elimi buradaki kadar büyük bir coşkuyla öpmemişti –bu da sarsılmaz imanımızın gücünü ve zaferini kanıtlıyor.

Fiziksel olarak güçlüler, özellikle genç erkeklerin yüzleri son derece güzel, boylu poslu ve yakışıklılar. Daha yaşlı olanları bile krallar gibi dimdik ve gururlu bir edayla yürüyorlar. Kadınlar, uzun, sırma saçlarını örüp başlarında çok hoş bir şekilde kıvıra-

rak biçim veriyor, mücevher takıp süslenmeye bayılıyorlar. Bazılarının gözlerindeki koyu parlaklık, beyaz boyunlarına taktıkları yakutların ve lal taşlarının parıltısıyla yarışıyor. Genç erkeklerin genç kadınlar uğruna geyikler gibi dövüştüğünü söylüyorlar. Ah, şu erkeklerin kalplerinde ne kötü ihtiraslar var! Fakat bu tür şeylerin hiçbirini tanımadığıma ve hiçbir zaman bu denli habis duygular beslemeyeceğime göre, yargılamamalı ve ayıplamamalıyım.

Tanrım, zaten sana ait olan bunca insanın ruhunu, kendi ellerinle huzurla doldurman ne büyük bir lütuf! Bak, yüreğim en ufak bir huzursuzluktan uzak; yeni doğmuş bir bebeğin ruhu kadar sakin, sevgili peder. Dilerim daima böyle kalır.

7

Celladın güzel kızını yine gördüm. Ayin çanları çalarken, manastır kilisesinin önünde duruyordu. O sırada hasta bir adamın ziyaretinden dönmüştüm, kederli düşünceler içindeyken, bu güzel yüzü görmek sevindiriciydi ve onu selamlamaktan mutluluk duymam gerekirdi, fakat gözleri neşesizdi: beni fark etmedi. Kilisenin önündeki meydan insan doluydu; bir tarafta erkeklerle delikanlılar, diğer tarafta, gösterişli şapkalar ve altın zincirler takmış kadınlarla genç kızlar vardı. Birbirlerine yakın duruyorlardı, ancak bu zavallı çocuk yaklaşınca, sanki uğursuz bir cüzamlıymış ve hastalık bulaştıracakmış gibi korkmuşcasına fısıldaşıp, şüpheli bakışlarla kenara çekildiler.

Kalbim, beni, kızı takip etmeye zorlayan bir şefkatle doldu. Arkasından yetiştiğimde, yüksek sesle "Tanrı seni selamlasın, Benedicta," dedim.

Korkmuş gibi geri çekildikten sonra, başını kaldırıp bakınca beni tanıdı, şaşırmış gibiydi, kızarıp bozardı ve sonunda sessizce başını önüne eğdi.

"Benimle konuşmaya korkuyor musun?" diye sordum.

Ancak yanıt vermedi. Konuşmaya devam ettim: "İyilik yap, Tanrı'ya itaat et ve hiç kimseden korkma: Tanrı seni koruyacaktır."

Bunun üzerine uzun bir iç çekti ve fısıldarcasına alçak bir

sesle yanıtladı: "Size teşekkür ederim, lordum."

"Ben lord değilim, Benedicta," dedim, "sadece, ne kadar yoksul olsalar da, bütün kullarına karşı merhametli ve iyi kalpli olan Tanrı'nın zavallı bir hizmetkârıyım. Bunaldığın anda, dua et, Tanrı yanında olacaktır."

Ben konuşurken başını yukarı kaldırmış, annesi tarafından rahatlatılan üzgün bir çocuk gibi bana bakıyordu. İçimde derin bir merhamet duygusuyla konuşarak, bütün insanların önünde onunla kiliseye kadar yürüdüm.

Fakat, ulu Fransiskus, ne olur, o yüce ayin sırasında işlediğim günahı affet! Çünkü, Peder Andreas ayinin ilahi sözlerini okurken, gözlerim zavallı çocuğun, kendisi ve babası için ayrılmış karanlık köşede, terk edilmiş bir halde, yapayalnız diz çöktüğü noktaya takıldı. Yüce bir gayretle dua ettiğini görünce, kesinlikle ona bir parça lütufta bulunmuş olduğunu düşündüm. Çünkü insanlığa olan sevgin sayesinde büyük bir aziz olmuş, dünyanın bütün günahları için kanayan geniş kalbini İyilik Tahtı'nın önüne koymuştun. Bu durumda, müritlerinden en acizi olarak, ben de, kendisine ait olmayan bir günahın acısını çeken bu zavallı kimsesize acıyamaz mıydım? Hayır, bu kıza karşı tuhaf bir yakınlık duyuyor ve bu duyguyu, beni, ona göz kulak olmak, onu korumak ve sonunda ruhunu kurtarmak gibi çok özel bir misyonla görevlendiren Tanrı'dan gelen bir işaret saymaktan kendimi alıkoyamıyordum.

8

Başkeşişimiz beni yanına çağırıp azarladı. Kardeşlerimi ve bütün insanları çok kızdırdığımı söyleyip, beni celladın kızıyla kiliseye kadar yürümem için hangi şeytanın dürttüğünü sordu.

Zavallı kıza acıdığımı ve bundan başka türlü davranamayacağımı söylemekten başka ne yapabilirdim ki?

"Ona neden acıdın?" diye sordu.

"Sanki öldürücü bir mikropmuş gibi herkes ondan kaçtığı halde aslında tamamen suçsuz olduğu için," diye yanıtladım. "Babasının bir cellat olması tabii ki onun suçu değil, babasının da suçu değil, çünkü, ne yazık ki bu dünyada cellatlara da ihtiyaç var."

Ah, sevgili Frasiskus, Başkeşiş zavallı hizmetkârını bu haddini bilmez sözler yüzünden öyle bir payladı ki!

"Peki pişman mısın?" diye sordu azarlarcasına. İyi ama, sevgili Azizimizin merhamet etmemi istediğinden kesinlikle emin olduğum halde, nasıl pişman olabilirdim ki?

Başkeşiş, tövbe etmemekte kararlı olduğumu öğrenince çok üzüldü. Bana uzun bir nutuk attıktan sonra, beni ağır bir kefaret altına itti. Alçakgönüllülükle ve sessizce cezamı kabul ettim. Şu anda hücremde tutukluyum ve oruç tutarak kendimi cezalandırıyorum. Bunu yaparken de asla kendimi harcadığımı düşünmüyorum, çünkü kendisine bu kadar haksızlık edilen bu za-

vallı yapayalnız çocuk uğruna acı çekmek benim için bir mutluluk sayılır.

Hücremin parmaklıklarının önünde durmuş, gecenin karanlığında simsiyah görünen yüksek, gizemli dağlara bakıyordum. Hava ılık olduğundan, hem içeriye temiz hava girmesini sağlamak, hem de benimle ilahi can yoldaşımmış gibi konuşan aşağıdaki akarsuyun yumuşak, rahatlatıcı şarkısını daha iyi duyabilmek için, demir parmaklıkların arkasındaki pencereyi açtım.

Manastırın, nehrin yukarısında bir kayanın tepesine inşa edilmiş olduğundan bahsettim mi, bilmiyorum. Hücrelerimizin pencerelerinin hemen altında, hiç kimsenin ölümü göze alıp tırmanamayacağı muazzam uçurumların sert köşeleri var. Bu yeri gözlerinizin önüne getirmeye çalışın ve canlı bir yaratığın, ellerinden destek alıp kendisini uca doğru çekerek, korkunç boşluktan yukarıya doğru yükseldikten sonra, tam köşede dimdik durduğunu gördüğümde, uğradığım şaşkınlığı bir düşünün! Akşam karanlığında bunun ne tür bir mahluk olduğunu çıkaramadım; bazı şeytani duyguların beni dürttüğünü düşünerek haç çıkartıp dua ettim. İşte şimdi kolunda bir kıpırdanma oldu, pencereden içeriye doğru bir şey uçtu, kafamın üstünden geçip beyaz bir yıldız gibi parlayarak hücremin zeminine kondu. Eğilip aldım. Böylesini hiç görmediğim bir demet çiçek –yapraksız, kar gibi bembeyaz, kadife gibi yumuşacık ve kokusuz. Bu ilginç çiçekleri daha iyi görmek için pencerenin önünde dururken gözlerimi tekrar uçurumdaki yaratığa çevirdiğimde, "Ben Benedicta, size teşekkür ederim," diyen tatlı, kısık bir ses duydum.

Ah, Tanrım! Bu tehlikeyi umursamadan korkuç kayalara tırmanmış olan çocuk, belki de yalnızlığımda ve kefaretimde bana destek olacaktı. O zaman, cezamın nedenini biliyordu –onun uğruna ceza çektiğimi biliyordu. Tutuklu bulunduğum hücre-

nin tam yerini bile biliyordu. Ey yüce Rabbim! Elbette bütün bunları senden başkasından öğrenmiş olamaz. Bu kıza karşı beslediğim duygunun, onu korumakla görevlendirildiğimi gösterdiğinden emin olmasam, kâfirden de beter olurdum.

Korkunç uçuruma doğru eğildiğini gördüm. Bir an dönüp bana el salladıktan sonra gözden kayboldu. Bilinçsizce hafif bir çığlık attım –düşmüş müydü? Penceremin demir parmaklıklarına yapışıp bütün gücümle salladım, ancak hiçbir işe yaramadı. Hâlâ yaşıyorsa, bu sevgili çocuğu tehlikeli düşüşünde korumaları; öldüyse, günahlarından arındırılmamış ruhunu kurtarmaları için bütün azizlere ağlayarak dua ederken kendimi umutsuzca yere attım. Benedicta bana aşağıdan, sağ salim vardığını gösteren bir işaret yolladığında hâlâ diz çökmüş durumdaydım. Şu dağcıların yaşamdan vahşice keyif alırken çıkardıkları bağırtılara benziyordu –Benedicta'nın, ta aşağıdaki gömük vadiden gelip kendi tuhaf yankılarıyla kaynaşan bağırışı, insan gırtlağının çıkarabileceği, bugüne kadar duyduğum herhangi bir sese benzemiyordu, bu nedenle beni öylesine etkiledi ki, hıçkırarak ağladım, gözyaşlarım elimdeki yabani çiçeklerin üzerine döküldü.

9

Aziz Fransiskus'un bir müridi olarak, kendim için çok değerli olan hiçbir şeye sahip olmama izin verilmediğinden, en kıymetli hazinemi elden çıkardım; Benedicta'dan yadigâr kalan güzel çiçekleri sevgili Azizime sundum. Göğsünün üstünde, insanlık için acı çekişinin bir sembolü olarak taşıdığı kanayan kalbini süslesin diye, manastır kilisesindeki kendi resminin önüne yerleştirildiler.

Çiçeğin adını öğrendim: renginden dolayı ve diğer çiçeklerden daha güzel olduğu için edelweiss adını almıştı "soylu beyaz." Ancak en yüksek, en yabanıl kayalıklarda, genellikle uçurumların tepesinde, derinliği yüzlerce metre olan yarların üstünde, öyle az rastlanır bir kusursuzluk içinde yetişiyordu ki, en ufak bir yanlış adım, bu çiçeği koparmak isteyenin ölümüne sebep olabilirdi.

Öyleyse, bu yabanıl bölgenin gerçek kötü ruhları bu güzel çiçekler olmalıydı: pek çok faniyi korkunç bir ölüme sürüklüyorlardı. Kardeşlerimin söylediğine göre, en az üç dört çoban, avcı ya da cesur delikanlının, bu fevkalade çiçeklerin çekiciliğine kapılıp onları koparmak isterken kaybolmadığı tek bir yıl geçmezmiş.

Tanrı hepsinin ruhuna merhamet etsin!

10

Kardeşlerden biri akşam yemeğinde, Aziz Fransiskus'un resminin önünde bulunan eşsiz güzellikteki bir demet edelweiss çiçeğinin, bütün ülkede, korkunç bir göle sarkarcasına asılı duran, bin metreden yüksek bir uçurumun doruğundan başka bir yerde yetişmediğini anlatırken, eminim ki yüzüm bembeyaz olmuştur. Kardeşlerim, bu gölün ne kadar çılgınca aktığı, ne kadar derin olduğu ve içinde, kıyı boyunca yüzerek karaya dek yükselen ne kadar iğrenç canavarların görüldüğü hakkında, hayret verici korkunç hikâyeler anlatıyorlardı.

Benedicta'nın edelweiss'ları, bu yüzden, perili gölün yanındaki o uçuruma tırmanmaya cüret edebilecek en fazla birkaç yürekli avcı arasında bile, büyük bir kargaşa ve meraka neden olmuştu. Bu hayret uyandıran işi başaran, işte, bu hassas çocuktu! O korkunç yere yalnız başına gitmiş, dağın neredeyse dimdik duvarından, beni bir demetiyle selamlamak istediği çiçeklerin yetiştiği yeşil noktaya tırmanmıştı. Hiç şüphem yok ki, Benedicta'nın kurtarılmasıyla görevlendirildiğim hakkında gözle görünür bir işaret ya da belirti bulabilmem için, Tanrı onu, olası aksiliklere karşı koruyordu.

Ah, insanların gözünde uğursuz, zavallı masum çocuk! Tanrı seni gözettiğini söylemek istiyor. Tanrı, saflığın ve kutsallığın nedeniyle, senden kalan yadigârların üstüne, kendisine ait, çar-

pıcı işaretler koyduğunda ve kilise seni kutsadığını duyurduğunda, hak edeceğin sevgi ve şefkate benzer şeyleri ben, daha şimdiden yüreğimde hissediyorum.

Bir de, buranın tarihini yazacağımı öğrendim. Bu ülkede bu çiçekler sadık aşkın simgesi: delikanlılar sevgililerine bu çiçekleri veriyor ve genç kızlar da sevgililerinin şapkalarını bu çiçeklerle süslüyorlar. Anlaşıldığına göre, kilisenin aciz hizmetkârına duyduğu minneti ifade ederken, Benedicta, ne yazık ki kiliseyle pek alakası olmamasına rağmen, belki de farkında olmadan oraya duyduğu sevgiyi de belirtmek için, karşı konmaz bir istek duymuştu.

Tanrı'nın her günü buralarda başıboş dolaştığımdan, ormandaki, karanlık geçitteki ve dağların yamaçlarındaki yolların hepsini ezbere biliyor sayılırım.

Sık sık, hastalara ilaç taşımak ya da dertlileri teselli etmek için köylülerin, avcıların ve çobanların evlerine gönderiliyorum. Çok saygıdeğer Başkeşişimiz, kardeşler arasındaki en genç ve en güçlü keşiş ben olduğumdan, papaz sıfatını kazandığım andan itibaren, ölüler için yapılan ayinleri yürütmekten sorumlu olacağımı söyledi. Bu yüksek tepelerde bazen, bir avcı ya da çoban kayalıklardan düşüveriyor ve birkaç gün sonra hâlâ canlı olarak bulunabiliyormuş. Bu durumda, Hazreti İsa'nın, bu dünyadan ayrılan ruhu teslim almak üzere, hemen orada bulunmasını sağlamak için, acı çeken kimsenin başucunda kutsal dinimizin ayinlerini idare etme görevi bir papazın oluyor.

Eğer o şerefe nail olursam, sevgili Azizimiz yüreğimi bütün dünyevi tutku ve arzulardan arınmış kılsın!

11

Manastır büyük bir panayır düzenledi. Şimdi bütün olanları anlatacağım.

Kardeşlerim günler öncesinden hazırlıklara başladılar. Bazıları kiliseyi çam ve huş dallarıyla ve çiçeklerle süslediler.

Köylülerle birlikte gidip, bulabildikleri en güzel yaban güllerini topladılar. Yaz ortası olduğundan, bu güllerden bol miktarda bulunuyordu. Panayırdan bir gün önce, kardeşler kiliseyi süslemek için, bahçede oturup çiçekli ve yapraklı çelenkler yaptılar; çok saygıdeğer Başkeşişimiz ve pederler bile, yaptığımız bu eğlenceli işten keyif aldılar. Kilerciyi, mahzenlerde ne varsa bol bol kullanmaya teşvik ederek, ağaçların altında yürüyüp neşe içinde sohbet ettiler.

Ertesi sabah kutsal geçit töreni yapıldı. Bu muhteşem görüntüyü seyretmek güzeldi ve yüce kilisemizin parlaklığıyla birleşti. Başkeşiş, etrafını saran değerli pederlerle birlikte, ipekten mor bir gölgeliğin altından, İsa'nın çarmıha gerili kutsal figürünü elinde tutarak yürüyor, biz kardeşler de, elimizde yanan şamdanlarla, ilahiler söyleyerek onları izliyorduk. Arkamızdan en güzel giysileri içinde büyük bir insan kalabalığı geliyordu.

Törendeki en azametli grup, gösterişli koşum takımlarıyla süslenmiş güzel atıyla, Tuz Ustası'nın başında bulunduğu, dağcılar ve tuz madencileriydi. Tuz Ustası, böğründe kılıcı ve geniş

yüksek alnını kaplayan tüylü şapkasıyla, mağrur bakışlı bir adamdı. Peşinden, oğlu Rochus geliyordu. Büyük kapının önünde sıraya girmek üzere biriktiğimizde, bu genç adam, özellikle dikkatimi çekmişti. İnatçı ve cesur bir genç olduğunu düşündüm. Şapkasını, başını eğdiği yöne doğru takmış, kadınlara ve genç kızlara ateşli bakışlar fırlatıyor, biz keşişlere ise, küçümseyerek bakıyordu. Korkarım ki, iyi bir Hıristiyan değildi, fakat gördüğüm en güzel delikanlıydı: açık kahverengi gözleri, altın sarısı perçemleriyle küçük bir çam ağacı gibi uzun ve inceydi.

Tuz Ustası bu bölgede Başkeşişimiz kadar söz sahibi. Dük tarafından atanmış ve her konuda yasal yetkisi var. Cinayetten veya mide bulandırıcı herhangi bir suçtan sanık olanlar üzerinde, yaşam ya da ölüm kararı verme yetkisini bile elinde bulunduruyor. Neyse ki, Tanrı ona adil bir yargılama yetisi ve akıl vermiş.

Tören alayı köyün içinden çıkıp vadiye, oradan da aşağıdaki büyük tuz madenlerinin girişine doğru hareket etti. En büyük madenin önünde bir sunak dikilmişti. Herkes diz çökmüş haldeyken, Başkeşişimiz tam sunağın önünde, yüksek sesle, kilise şarkısını okumaya başladı. Tuz Ustası ile oğlunun gözle görünür bir isteksizlikle diz çöküp başlarını eğdiklerine tanık olmak beni çok üzmüştü. Ayinden sonra tören alayı, manastırdan da yüksek olan ve doruğundan, aşağıdaki ülkenin boydan boya çok güzel izlenebildiği, Calvary Tepesi denen tepeye doğru ilerledi. Saygıdeğer Başkeşişimiz işte tam orada durup, bu feci dağlarda bolca bulunan kötü ruhları kovmak için çarmıhı kaldırdı; dua ederek aşağıdaki vadiyi saran bütün şeytanlara lanet okudu. Çanlar, Tanrı'ya övgülerini duyurmak istercesine çalarken, sanki, bu yabanıllığın içinde tanrısal sesler dalgalanıyordu. Bunların hepsi de gerçekten çok güzel, çok hoştu.

Celladın çocuğu belki buradadır diye, etrafıma bakındım, fa-

kat onu hiçbir yerde göremeyince, insanların aşağılamalarından uzak kaldığına sevinmem mi, yoksa, büyüleyici güzelliğine bakarak kazandığım manevi güçten beni yoksun bıraktığına üzülmem mi gerektiğine karar veremedim.

Ayinden sonra ziyafet başladı. Tepesi ağaçlarla kapanmış çayıra masalar konmuştu. Rahipler, köylüler, çok saygıdeğer Başkeşişimiz ve büyük Tuz Ustası, genç delikanlıların sunduğu yiyecekleri yediler. Genç adamların çamlardan ve akçaağaçlardan koca ateşler yakıp, iri biftek parçalarını tahtadan şişlerin üstüne yerleştirerek, kahverengiye dönüşene dek kömürün üstünde çevirdikten sonra pederlerin ve dağcıların önüne koymalarını izlemek ilginçti. Geniş kaplarda da dağ alabalığı ve sazan pişirdiler. Kocaman sepetlerle buğday ekmeği getirildi. Hem Başkeşiş hem de Tuz Ustası, koca birer fıçı bira vermiş olduklarından, kesinlikle içecek sıkıntısı yoktu. Bu dev fıçıların ikisi de tarihi bir meşe ağacının altındaki tahta tezgâhların üstünde duruyordu. Delikanlılarla Tuz Ustası'nın adamları, birayı Tuz Ustası'nın verdiği fıçıdan çekerken, Başkeşiş'in adamlarına kilerci ile bizim gibi birkaç genç keşiş servis yaptı. Aziz Fransiskus'a olan saygımdan, söylemek zorundayım ki, rahiplerin fıçısı, Tuz Ustası'nınkine göre çok daha büyüktü.

Başkeşiş ile pederler için ve Tuz Ustası ile en yakın adamları için, ayrı ayrı masalar hazırlanmıştı. Tuz Ustası ve Başkeşiş güzel bir halının üzerine konmuş sandalyelere oturdular. Koltukları, güneşten korunsun diye, keten bir gölgelikle perdelenmişti. Bu muhteşem panayıra katılmak için uzaklardaki kalelerini bırakıp gelmiş pek çok şövalye, güzel eşleri ve kızlarıyla çevrili masada oturuyordu. Sofrada servisi ben yaptım. Tabakları dağıtıp kadehleri doldururken herkesin ne kadar iştahlı olduğunu ve o kahverengi acı içkiyi ne kadar sevdiklerini görebiliyordum.

Aynı zamanda Tuz Ustası'nın oğlunun, özellikle bazıları zaten evli olan kadınlara, hepsiyle birden evlenemeyeceği için, beni oldukça kışkırtan bir bakışla, nasıl şehvetle baktığını da görebiliyordum.

Müziğimiz de vardı. Boş zamanlarında çeşitli müzik aletleri çalan bazı köylü çocukları, çalgıcılarımız oldular. Ah, o flütleri ve kavalları nasıl da üflüyorlardı ve keman yayları nasıl da dans edip cıvıldıyordu! Müziğin çok güzel olduğundan şüphem yoktu, ancak, Tanrı bana bu müzikten anlayacak kulak vermeyi uygun görmemişti.

Eminim, kutsal Azizimiz bunca insanı, midelerini tıka basa doldurıncaya kadar yiyip içerken görmekten büyük mutluluk duymuştur. Tanrım! Nasıl da yediler –bu kadar bol miktarda yiyecekten mahrumken ne yapıyorlardı! Fakat, içmeleriyle kıyaslandığında, bu hiçbir şeydi. Kesinlikle inanıyorum ki, her dağcı kendi fıçısını kendisi getirse, bütün fıçıyı tek başına boşaltabilirdi. Ancak kadınlar, özellikle de genç kızlar, biradan hoşlanmıyor gibiydiler. Genellikle, bir delikanlı, içmeden evvel bardağını, daha dudaklarına değdirmeden suratını buruşturarak yüzünü çeviren genç kızlardan birine verirdi. Kesinlikle bunun diğer zamanlarda çok kanaatkâr olduklarını gösterip göstermediğini söyleyecek kadar kadınları tanımıyorum.

Yemekten sonra, genç adamlar çevikliklerini ve güçlülüklerini sergileyen çeşitli oyunlar oynadılar. Yüce Fransiskus! Ne bacaklardı onlar, ne kollar ve boyunlar! Sıçradılar, birbirleriyle güreştiler; sanki ayıların boğuşması gibiydi. Sadece bu görüntü bende büyük bir korku yarattı. Birbirlerini ezip geçecekmiş gibi görünüyorlardı. Fakat genç kızlar, korku ya da kaygı duymaksızın durmuş, onları izliyorlardı. Kıkırdıyorlar ve memnun görünüyorlardı. Genç dağcıların seslerini işitmek de çok güzeldi; ka-

falarını döndürdüler ve seslerinin yankısı, sanki bir alay şeytanın boğazından çıkıyormuşçasına, dağın kenarlarında çınlayıp, gömük vadilerde gürleyinceye dek bağırdılar.

Hepsinin önünde Tuz Ustası'nın oğlu vardı. Bir karaca gibi sıçrıyor, gaddarca dövüşüyor ve vahşi bir boğa gibi böğürüyordu. Bu dağcılar arasında kral oydu. Hepsi itaat ettiği halde, gücünü ve güzelliğini kıskandığı için, çoğunun gizlice ondan nefret ettiğini fark ettim. Bu genç adamın, oyunları oynarken ve atlayıp sıçrarken ince bedenini nasıl da eğdiğini, başını, tıpkı tetikteki bir geyik gibi nasıl da dimdik kaldırarak baktığını, altın sarısı perçemlerini nasıl da salladığını ve alev alev yanan yanakları ve pırıldayan gözleriyle, adamlarının ortasında durduğunu görmek muhteşemdi. Yaradanını yüceltecek olan bir ruha mesken olmak üzere yaratılmış görünen bu kadar hoş bir bedenin içine, gurur ve tutkunun yerleşmiş olduğunu düşünmek ne kadar da üzücüydü!

Akşam karanlığı çökerken, Başkeşiş, Tuz Ustası, pederler ve bütün özel konuklar, diğerleri içki içip dans etmeyi sürdürürken kalkıp evlerine gittiler. Görevlerim beni, birayla baştan çıkmış gençlere koca fıçıdan servis yapmak için kilerciyle birlikte kalmaya zorladı. Genç Rochus da gitmemişti. Nasıl olduysa, birdenbire önümde dikiliverdi. Bakışları sert, tavrı gururluydu.

"Sen," dedi, "önceki gün insanların kalbini kıran keşiş misin?"

Üstümdeki keşiş cüppesinin altında günahkârca bir kızgınlık duyduğum halde, alçakgönüllülükle sordum: "Neden bahsediyorsunuz?"

"Sanki bilmiyormuşsun gibi!" dedi, mağrur bir edayla. "Şimdi söyleyeceklerimi iyi dinle; o kızla bir daha arkadaşlık edersen, sana asla unutamayacağın bir ders vereceğim. Siz keşişler haddi-

ni bilmezliğinizi erdem olarak göstermeye meyillisinizdir; ancak ben bu oyunları bilirim; bunlardan hiçbiri bende bulunmaz. Yakışıklı suratın ve iri gözlerin seni korumaz, bunu bir yere yaz, seni cüppeli yaratık."

Bunları söyleyerek arkasını dönüp gitse de, diğerleriyle birlikte şarkı söyleyip bağırırken, gecenin üstünde çınlayan sert sesi duyuluyordu. Bu cesur çocuğun, celladın güzel kızına göz koymuş olduğunu öğrendiğimde, büyük bir endişeye kapıldım. Kıza kesinlikle temiz duygular beslemiyordu, öyle olsa, ona karşı kibar davrandığım için benden nefret edeceğine, bana minnettar olur, teşekkür ederdi. Çocuk adına korkmuştum; kutsal Azizime, göğsüme kazıdığı bir mucizenin gerektirdiği gibi, bu çocuğu gözetip koruyacağıma dair, defalarca yemin ettim. Bu olağanüstü duygu beni dürtüp dururken, görevimi aksatamam Benedicta, korunacaksın– bedenin ve ruhunla!

12

Şimdi anlatacaklarıma devam edeyim.

Delikanlıların ateşe kuru çalı atmasıyla, bütün çayıra ışık saçan alevler, ağaçların üzerinde kıpkırmızı parladı. Gençler, daha sonra ellerini köylü kızlarına uzatıp onları defalarca döndürüp sallayarak dans ettiler. Yüce Azizler! Nasıl da tepiniyor, dönüyor ve şapkalarını havaya atıp topuklarını yere vuruyor, bu gürbüz kızları, sanki tüyden toplarmış gibi, yerden kaldırıyorlardı! Bütün kötü ruhlar onları ele geçirmişçesine, öyle bağırıp yırtınıyorlardı ki, bir domuz sürüsünün gelmesini ve şeytanların bu insan kılıklı hayvanları bırakıp, dört ayaklı olanların içine girmesini diledim. Delikanlıların karınları, kahverengi birayla, şu acı, sert, iğrenç içkiyle şişmişti.

Sarhoşluk çılgınlığı patlak vermeden çok önce, yumruklarla, bıçaklarla birbirlerine öyle bir saldırdılar ki, cinayet işleyecekler sanırdınız. Durup izlemekte olan Tuz Ustası'nın oğlu birdenbire aralarına girdi, iki kavgacıyı saçlarından yakalayarak kafalarını birbirine öyle şiddetle çarptı ki, burunlarından kan gelmeye başladığını görünce, kesinlikle kafatasları yumurta kabuğu gibi kırılmıştır diye düşündüm; fakat çok gururlu olmalılar ki, serbest bırakılmak, cezalandırılmaktan beter etmişti bu kavgacıları. Bir dolu bağırış çağırıştan sonra, büyük bir kahramanlıkla barışı sağlayan, bana kalırsa, sefil kurt, Rochus oldu. Müzik yeniden

başladı: gençler, yırtık giysileri, çizilmiş, kanayan yüzleriyle, hiçbir şey olmamış gibi tekrar dansa dönerken kemanlar gıcırdadı, kavallar acıyla inledi. Gerçekten de bu, bir Bramarbas'ın ya da Holofernes'in kalbini çok mutlu edecek bir topluluktu!

Rochus'un bende yarattığı korkudan henüz kurtulmuştum ki, içimi çok daha büyük bir korku sardı. Genç bir kral gibi duran Rochus, uzun boylu, güzel kraliçesiyle dans ediyordu. Muazzam sıçramalar ve baş döndürücü dönüşler yaparken öyle zariflerdi ki, herkes şaşkınlık ve memnuniyetle izledi. Kız, dudaklarında şehvetli bir gülümseme ve esmer yüzünde cesurca bir bakışla sanki "Gördünüz mü, işte bu adamın kalbinin metresiyim!" diyordu. Fakat delikanlı ansızın, iğrenmişçesine kızı iterek kendisinden uzaklaştırdı, dansçıların oluşturduğu çemberi bozarak arkadaşlarına seslendi: "Kendi partnerimi getireceğim. Benimle kim geliyor?"

Aşağılanmaktan çılgına dönen uzun boylu kız, cehennem alevi gibi yanan kara gözleri ve yüzünde şeytani bir ifadeyle delikanlıya baktı. Ancak kızın bu küçültücü duruma düşmesi sarhoş gençleri eğlendirdiğinden, yüksek sesle güldüler.

Rochus, yanan bir odun parçasını kapıp, kıvılcımlar etrafa saçılıncaya kadar kafasının üstünde sallayarak "kim geliyor benimle?" diye tekrar bağırdı ve hızla ormana doğru uzaklaştı. Diğerleri de ellerine yanan odun parçaları geçirip, peşinden koştular. Gözden kayboldukları halde, gecenin karanlığında sesleri çınlıyordu. Rochus'un aşağıladığı uzun boylu kız, yaklaşıp kulağıma birşeyler fısıldadığında, hâlâ onların gittiği yöne doğru bakıyordum. Ilık nefesini yüzümde hissettim.

"Celladın kızı için endişeleniyorsanız, biraz acele edin ve onu bu ayyaş heriften kurtarın. Bu adama hiçbir kadın direnemez."

Tanrım! Bu kadının keskin sözleri beni nasıl da ürpertti! Söy-

lediklerinin doğru olduğuna emindim, fakat zavallı çocuk için duyduğum endişeyle sordum:

"Onu nasıl kurtarabilirim ki?"

"Gidip onu uyarın, keşiş," dedi genç kadın, "sizi dinleyecektir."

"Fakat onu benden önce bulurlar."

"Sarhoş oldukları için fazla hızlı gidemezler. Hem ben, celladın kulübesine giden daha kısa bir yol biliyorum."

"Öyleyse bana göster, çabuk ol!" diye haykırdım.

Onu izlememi söyleyerek ilerledi. Az sonra kadını seçemeyeceğim kadar karanlık olan ormana vardık; oysa o, gün ışığında yürüyormuş gibi emin ve hızlı adımlar atıyordu. Uzakta görünen meşaleler bize, delikanlıların dağ tarafındaki uzun yoldan gittiklerini gösteriyordu. Çılgın bağırışlarını duydum ve kızı düşününce ürperdim. Bir süre sessizce yürüdükten sonra genç kadın kendi kendine konuşmaya başladığında, gençleri epey gerimizde bırakmıştık. Başlangıçta bir şey anlamadım, fakat tutku dolu her bir sözcük yavaş yavaş anlam kazanmaya başladı:

"Rochus kıza sahip olamayacak! Celladın dölüne lanet olsun! Herkes kızı hor görüp yüzüne tükürüyor. Bu onun tipik davranışı –başkalarının ne düşündüğü ya da ne söylediği herifin umurunda değil. Herkes nefret ettiği için seviyor kızı. Ondan da bu beklenir! Dahası, kızın güzel bir yüzü var. O yüzü daha da güzelleştireceğim! Yüzünü kana bulayacağım! Bu kız gerçekten şeytanın kızı bile olsa, Rochus ona sahip olmadıkça, huzura kavuşamaz. Asla sahip olamayacak!"

Kollarını kaldırıp çılgınca güldü –gülüşü beni ürpertti! Birden içimizde saklı duran karanlık güçler aklıma geldi. Neyse ki, bu karanlık güçler hakkında bildiğim, bir çocuğun bildiğinden fazla değildi.

Sonunda celladın kulübesinin bulunduğu Galgenberg'e vardık ve birkaç dakikalık tırmanıştan sonra kapıya yaklaştık.

"İşte evi şurası," dedi genç kadın, pencerelerinden donuk sarı bir mum ışığının sızdığı kulübeyi göstererek; "git onu uyar. Cellat hasta, istese bile kızını korumaktan aciz. Onu alıp götürsen iyi olur –göl üzerindeki Alpfeld'e gidin, orada babamın evi var. Onu orada bulamazlar."

Bunları söyleyerek beni bırakıp karanlığın içinde kayboldu.

13

Kulübenin penceresinden içeri baktığımda, celladı, kızının eli omzunda, bir sandalyede oturur vaziyette gördüm. Öksürerek inlediğini duyabiliyordum ve biliyordum ki, kız, babasının acısını dindirmeye çalışıyordu. Dünyanın sevgisini ve hüznünü taşıyan yüzü her zamankinden daha güzeldi.

Odanın ve içerideki her şeyin ne kadar temiz ve düzgün olduğu da gözümden kaçmadı. Bu mütevazı ev gerçekten de Tanrı'nın huzuruyla kutsanmış gibi görünüyordu. Fakat bu günahsız insanlara lanetlilermiş gibi davranılıyor, ölümcül bir günahmışçasına onlardan nefret ediliyordu. Beni son derece memnun eden şey, önünde durduğum pencereye bakan duvarda asılı Kutsal Bakire figürüydü. Çerçevesi çayır çiçekleriyle süslenmiş, Meryem Ana'nın üzeri edelweiss çiçekleriyle bezenmişti.

"Korkmayın; benim, Kardeş Ambrosius," diye seslenerek kapıyı çaldım.

Sesimi ve adımı duyunca, Benedicta'nın yüzünde birdenbire bir mutluluk belirdiğini hissettim. Bilmiyorum, belki de sadece şaşırmıştı– azizler beni gururun günahından korusun. Yaklaşıp pencereyi açtı.

"Benedicta," dedim aceleyle, onu selamladıktan sonra, "saldırgan sarhoş delikanlılar seni dansa götürmek için buraya doğru geliyorlar. Rochus onlarla birlikte ve dans etmek için seni alıp

götüreceğini söylüyor. Kaçmana yardım etmek için onlardan önce geldim."

Rochus'un adını duyar duymaz kanının yanaklarına sıçrayıp bütün yüzüne kıpkırmızı yayıldığını gördüm. Maalesef kıskanç rehberimin haklı olduğunu fark ettim: bu güzel delikanlıya hiçbir kadın karşı koyamazdı, bu dindar ve erdemli çocuk bile. Babası söylediklerimin ayırdına vardığında ayağa kalktı, dermansız kollarını, ona bir zarar gelmesin diye korurcasına uzattı, ancak ruhundaki güce karşın bedeninin zayıf olduğunu biliyordum. Ona: "Benedicta'yı götürmeme izin verin; gençler içkili ve ne yaptıklarını bilmiyorlar. Direnmeniz onları sadece daha fazla kızdıracağından ikinize birden zarar verebilirler. Ah, bakın! İşte meşaleleri göründü; taşkın sesleri işitiliyor! Acele et Benedicta– çabuk ol, çabuk!" dedim.

Benedicta ağlamaya başlayan yaşlı adama doğru sıçrayıp

arasından sızan daha büyük alevlerin göz kamaştırıcı ışığını, açık havada delikanlıların ve başları açık, saçları omuzlarına dökülmüş, üstleri başları hareketlerinin şiddetiyle dağılmış bir halde dans eden birkaç genç kızın şeklini seçer oldum. Ateşin etrafını içeriden ve dışarıdan saran bir çember oluşturdular. Işığın yansımasına göre siyaha ya da kırmızıya dönüşüyor, Tanrı'nın belası yıldönümlerini ya da lanetlilere çektirilecek yeni eziyetleri kutlayan cehennem şeytanları gibi görünüyorlardı. Ey kutsal İsa! Diğerlerinin adım atmadığı ışıklandırılmış alanın tam ortasında kimseyi umursamadıkları belli olan Rochus ve Benedicta karşılıklı dans ediyorlardı!

14

Tanrı'nın Kutsal Anası! Bir meleğin kötü yola düşmesinden daha korkunç bir şey olabilir mi? O vakit gördüm, anladım ki, Benedicta beni ve babasını bırakarak, onu korumak için çabaladığım kaderin ta kendisiyle buluşmaya, kendi isteğiyle gitmişti!

"Uğursuz kadın Rochus'un kollarına koştu," diye fısıldadı hemen yanımda biri, arkamı döndüğümde, yüzü nefretten allak bullak olmuş, bana rehberlik eden uzun boylu esmer kadını gördüm. "Keşke onu öldürseymişim. Seni budala keşiş! Onun bize bu oyunu oynamasına ne diye izin verdin?"

Kadını iterek, ne yaptığımı düşünmeden çiftin yanına doğru koştum. Fakat ne yapabilirdim ki? O anda bile, varlığımdan tamamen habersiz olmalarına karşın, sarhoş gençler sanki benim karışmamı engellemek istercesine, hayranlıklarını haykırarak ve ritim tutup ellerini çırparak çiftin etrafını sardılar.

Bu iki güzel figür, dans ederken çok hoş bir tablo oluşturmuştu. Benedicta âdeta bir peri kızını andırırken, uzun boylu, ince ve çevik olan erkek, putperest Yunanlıların bir tanrısına benziyordu. Otlakların üzerindeki belli belirsiz sisin içinde, kızın hızla hareket eden ve sağa sola salınan nefis bedeni, mor ve altın sarısı bir ağ ile örtülmüş gibi görünüyordu. Gözleri utangaç bir edayla yere takılmıştı; hareketleri hem atik, hem de akıcı ve zarifti; heyecandan yüzünü ateş basmış, âdeta bütün ruhu dans-

la soğurulmuştu. Zavallı tatlı çocuk! Hatası beni üzmüştü, fakat onu bağışladım. Hayatı, o kadar anlamsız ve sıkıcıydı ki; dans etmeyi sevmemesi için bir neden yoktu. Tanrım onu kutsa! Fakat Rochus –ah, Tanrı onu bağışlasın!

Bütün bunları gözden geçirip üstüme düşen görevi düşünürken, Amula denen kıskanç kadın, lanet okuyup küfür ederek yanımda bitivermişti. Gençler Benedicta'nın dansını alkışlarken, Amula öne doğru fırlayıp kızın boğazını sıkacak gibi oldu. Ancak, bu korkunç yaratığı geri çekip yaklaşarak "Benedicta!" diye haykırdım.

Sesimle irkildi, fakat yine de başını biraz aşağı indirerek, dans etmeye devam etti. Amula artık öfkesine engel olamıyordu ve çemberin içine girmeye çalışarak yırtıcı bir çığlıkla ileriye doğru atıldı. Fakat sarhoş gençler onu engellediler. Onu daha da çılgına çevirerek yuhaladılar, o da kurbanını ele geçirmek için daha bir gayretle çabaladı. Gençler bağırışlar, lanetler ve kahkahalarla onu kovdular. Yüce Fransiskus, bizim için dua et! –Amula'nın gözlerindeki nefreti gördüğümde bütün bedenimi soğuk bir ürperme sardı. Tanrı bizimle olsun! Bu yaratığın zavallı çocuğu kendi elleriyle öldürebileceğinden ve bununla gurur duyacağından eminim.

Şimdiye kadar eve dönmüş olmalıydım, fakat gitmedim. Gençlerin genellikle eşlik ettikleri kızları evlerine bıraktıklarını duyduğumdan, geceleyin Rochus ile Benedicta'yı, ikisi yalnız, ormanda hayal edince, dehşete kapıldım.

Benedicta aniden başını kaldırıp dans etmeyi bıraktı ve tatlılıkla Rochus'a bakarak, gümüş çanları andıran güzel sesiyle:

"Dansta eş olarak asil bir davranışla beni seçtiğiniz için size çok teşekkür ederim, bayım," dediğinde, duyduğum şaşkınlığı tahmin edin.

Daha sonra Tuz Ustası'nın oğlunu başıyla selamlayarak çabucak çemberi yarıp kaydı ve kimse ne olup bittiğini anlamadan ormanın karanlıklarında gözden kayboldu. Rochus başlangıçta şaşkınlıktan sersemlemiş görünüyordu, ancak Benedicta'nın gerçekten de gittiğini fark ettiğinde kudurmuşçasına çılgına döndü. "Benedicta!" diye bağırdı. Ona en sevimli isimlerle seslendi, fakat yararı yoktu –kız yok olmuştu. Sonra peşinden koşup ormanda, meşalelerle aramaya koyuldu, ancak, öteki gençler onu engellediler. Beni görünce, öfkesini bana yöneltti; eminim ki, cesaret etse vuracaktı. "Sana bunun cezasını çektireceğim, seni cüppeli sefil yaratık!" diye bağırdı.

Fakat ondan korkmuyorum. Tanrı'ya şükürler olsun! Benedicta suçsuz ve eskiden olduğu gibi ona saygı duyabiliyorum. Yine de onu kuşatan sayısız tehlikeyi düşündükçe ürperiyorum. Kızcağız hem Rochus'un şehveti, hem de Amula'nın gazabı karşısında savunmasız. Ah, keşke onu koruyup kollamak için yanında olabilsem! Ancak, onu sana teslim ediyorum, Ulu Tanrım: zavallı öksüz çocuk elbette sana boşuna güvenmiş olmayacak.

15

Ey benim talihsiz kaderim! –yine cezalandırıldım ve yine kendimi suçlu hissetmeyi başaramıyorum.

Görünüşe bakılırsa Amula, herkese Benedicta ve Rochus'un dedikodusunu yapmış. Esmer kadın, ev ev dolaşarak Rochus'un birlikte dans edeceği kızı almak üzere darağacına nasıl gittiğini, anlatmış. Benedicta'nın sarhoş gençlere en olmadık tavırlarla, utanmazca davranmış olduğunu da eklemiş. İnsanlar bana bundan bahsettiklerinde, gerçekleri açıklamayı görev bilip her şeyi olduğu gibi anlattım.

Anlaşılan, kızın komşusuna karşı yalancı şahitlik yaparak, On Emir'den birini ihlal eden bu sözlerimle Başkeşiş'i kızdırmış olmalıyım. Huzuruna çağrıldım ve dürüst bir Hıristiyan kızının açıklamalarına karşı celladın kızını savunmakla suçlandım. Uysalca, "başka ne yapabilirdim?" diye sordum. "Masum ve savunmasız biçarenin iftiraya uğramasına izin mi verseydim?"

"Celladın kızı seni ne ilgilendirir?" diye sordular. "Dahası, sarhoş oğlanlarla düşüp kalkmak için kendi isteğiyle gittiği bir gerçek."

Bunun üzerine devam ettim: "Babasına olan sevgisi yüzünden gitti, çünkü eğer sarhoş gençler onu bulamasa, babasına kötülük edeceklerdi. Kız bu hasta ve çaresiz ihtiyarı seviyor. Her şey böyle oluştu ve benim de anlattığım bu."

Fakat Sevgili Efendimiz, yanlış davrandığım konusundaki düşüncesinde ısrar ederek beni ağır bir kefaret altında bıraktı. Buna seve seve katlanırım: Bu sevimli çocuk için acı çekmekten mutluluk duyuyorum. Düşüncemde bile olsa, ona başkaldırmak günah olacağından, ustam, saygıdeğer Başkeşiş'e söylenmek de gelmiyor içimden. Zaten itaat, Yüce Azizimizin bütün havarilerinin uyması gereken en önemli emirlerinden biri değil midir? Ah! Papazlığa kabul edilmeyi ve kutsal yağı nasıl da sabırsızlıkla bekliyorum! Böylece huzura kavuşacak, Tanrı'ya, kendi gönül rızasıyla, hizmet edebileceğim.

Benedicta'yı merak ediyorum. Hücreme kapatılmazsam, Galgenberg'e doğru yol alacağım: belki onunla karşılaşırım. Onun için, sanki kız kardeşimmiş gibi üzülüyorum.

Tanrı'ya ait olduğumdan, bizim günahlarımız yüzünden haçın üzerinde ölen İsa'dan başkasını sevmeye hakkım yok –bunun dışındaki her türlü sevgi, kötücül. Ey, Cennet'teki kutsal Azizler! Benedicta'nın ruhunu kurtarmakla görevlendirildiğimi gösteren bir işaret ve kanıt olarak kabul ettiğim bu duygu, ya dünyevi bir aşksa? Ne olur bana dua et, Sevgili Fransiskus, Cehenneme giden yola sapmamak için, içimde bir ışık olsun. Sevgili Aziz, doğru yolu bulup, sonsuza dek o yolda yürüyebilmem için, ışık ve güç ver!

16

Hücremin penceresinin önünde duruyorum. Güneş batıyor ve uçurumun ötesindeki yamaçlarda gölgeler ağır ağır yükseliyor. Uçurum, baştan sona, dalgalı yüzeyi büyük bir gölü andıran sisle kaplı. Benedicta'nın bana edelweiss çiçeklerini fırlatmak için, bu korkunç derin yerlerden nasıl tırmandığını düşünüyorum; kayaların çıkardığı sesle yer değiştirmiş olan cüretli küçük ayaklarını aşağıdaki yarığa saplayıp çıkarmasını iyice duyabilmek için kulak kesiliyorum. Fakat geceler birbirini kovalıyor. Çamların arasında esen rüzgârı duyuyorum; derinlerde kükreyen suyun sesini duyuyorum; uzaktaki bülbülün şarkısını duyuyorum; ancak onun sesini duyamıyorum.

Sis her akşam uçurumdan yukarıya doğru yükseliyor. Sisten dalgalar, sonra halkalar, sonra tanecikler oluşuyor ve hepsi bir araya gelip, kocaman bulutlara dönüşünceye kadar yükseliyor, büyüyor, koyulaşıyorlar. Tepeyi ve vadiyi, uzun çamları ve dorukları karla kaplı dağları sarıyorlar. Gün ışığının yükseklerde kalan son dokunuşlarını söndürüyorlar ve gece geliyor. Ne yazık ki, ruhumda da gece hâkim –karanlık, yıldızsız ve şafak umudundan yoksun!

Bugün Pazar. Benedicta kiliseye gelmedi –"karanlık köşe" boş kaldı. Kendimi ayine verememiş olmakla, kefaretini gönüllüce ödeyeceğim bir günah işledim.

Amula öteki kızların arasındaydı, fakat Rochus'u hiç görmedim. Bana öyle geliyordu ki, bu kadının uyanık siyah gözleri, olası bir düşman için yeterince korkutucu ve Benedicta, bu kadının kıskançlığı sayesinde korunacak. Tanrı en aşağılık tutkuların, en uygun sonlara yol açmasına yardımcı olabilir! Bunu düşünmek, bana, ne yazık ki pek uzun sürmeyen bir mutluluk verdi.

Dualaların sonunda, herkes ana giriş kapısından dışarı çıkarken, pederler ve keşişler papazların odasına doğru ilerleyerek yavaşça kilisedeki tören alayından ayrıldılar. Papaz odasına giden üstü kapalı uzun geçitten bakıldığında, köyün ana meydanı, bütünüyle görünüyordu. Pederlerin arkasından gelen biz keşişler geçitteyken, Tanrı'nın, gerçekleşmesine neden izin verdiğini anlamadığım, adaletsiz bir olay olarak, öleceğim güne dek anımsayacağım bir şey oldu. Besbelli, pederler neler olacağını sezmişlerdi, çünkü meydana dikkatle bakabilmemiz için geçitte durdular.

Uğultulu seslerden oluşan bir gürültü duydum. Gürültü giderek yaklaştı ve sanki cehennemde ne kadar zebani varsa geliyormuş gibi bir takım bağırış çağırışlar duyuldu. Geçidin en arkasında olduğumdan, meydanda neler olup bittiğini göremediğim için, pencere kenarındaki bir Kardeş'e sordum.

"Kadının birini teşhir direğine götürüyorlar," diye yanıtladı.

"Kimmiş?"

"Bir kız."

"Ne yapmış?"

"Amma saçma soru soruyorsun! Teşhir ve kırbaçlama direkleri, düşmüş kadınlardan başka kimin içindir ki?"

Uluyan kalabalık meydanın içine doğru ilerleyince daha iyi görmeye başladım. Önde, sıçrayan, el işaretleri yapan, iğrenç

şarkılar söyleyen gençler vardı. Zevkten dört köşe olmuş ve hemcinslerinin yarattığı utanç ve acıyla gaddarlaşmış görünüyorlardı. Genç kızlar da onlardan pek farklı davranmıyorlardı. "Düşkünlere yuh olsun!" diye haykırıyorlardı. "Günahkâr olmak ne demekmiş gör bakalım! Tanrı'ya şükürler olsun ki bizler erdemliyiz."

Bu bağırışan gençlerin arkasında, etrafı çığlık atan kadınlardan ve genç kızlardan oluşan güruhla sarılmış bir halde –aman Tanrım! Nasıl yazabilirim? Bunun verdiği dehşeti nasıl ifade edebilirim? Bütün bunların tam ortasındaydı –o, sevimli, tatlı, günahsız Benedicta!

Ey, Hazreti İsa! Tüm bu olanları gördükten sonra nasıl yaşayıp ta bunları yazabiliyorum? Ölümüme yaklaşmış olmalıyım. Geçit, meydan, insanlar sanki fırıldak gibi dönüyordu; yeryüzü ayaklarımın altında çöküyordu. Ne olduğunu görmek için gözlerimi zorla açık tutmaya çalıştığım halde her yer karanlıktı. Fakat herhalde bu sadece kısa bir süre sürdü; kendime gelip meydandan aşağıya bakınca, Benedicta'yı tekrar gördüm.

Üstüne, belinden bir kuşakla bağlı, uzun, gri bir pelerin giydirmişlerdi. Başında hasırdan bir çelenk ve göğsünün üstünde, boynuna geçirilmiş bir sicimle asılı duran, üzerine tebeşirle "Buhle" –orospu– yazılmış, kara bir levha vardı.

Bir adam, belindeki kuşağın ucundan tutmuş, onu yürütüyordu. Yakından baktım ve –Ey Tanrı'nın Kutsal Oğlu, korumak için ne zalimler, ne canavarlar yaratmışsın!– bu, Benedicta'nın babasıydı! Zavallı yaşlı adamı, kendi kızını teşhir direğine götürmekle yükümlü kılarak, onu mesleğinin gereklerinden birini yerine getirmeye zorlamışlardı! Sonradan öğrendiğime göre, adamcağız Başkeşiş'e, bu korkunç görevi ona vermemesi için diz çöküp boşu boşuna yalvarmış.

Bu sahnenin anısını asla hafızamdan silemem. Cellat gözlerini kızının yüzünden ayırmıyor, kız da sık sık başıyla onu selamlayıp gülümsüyordu. Tanrım, genç kız gülümsüyordu!

Izleyici güruh onu aşağıladı, küfür edip ayaklarının dibine tükürdü. Bu kadarla da kalmadı. Kızın onlara aldırmadığını görünce, üstüne toz toprak yağdırdılar. Zavallı baba buna artık daha fazla dayanamadı; zayıf, iniltili bir sesle kendinden geçerek yere düştü.

Ah, acımasız herifler! –Adamı ayağa kaldırıp görevini tamamlatmak istiyorlardı, fakat Benedicta, güzel yüzünde öyle tarifsiz bir yumuşaklıkla yalvararak kolunu uzattı ki, o zalim güruh bile, ondaki zarif kudreti hissederek, baygın adamı yerde bırakıp kızın önünden çekilip uzaklaştı. Benedicta diz çöküp babasının başını kucağına aldı. Kulağına sevgi ve teselli sözcükleri fısıldadı. Beyaz saçlarını okşadı ve adam ayılıp gözlerini açıncaya kadar solgun dudaklarından öptü. Benedicta, üç kez kutsanmış Benedicta, Isa'nın çarmıha gerilme acısına ve dünyanın bütün günahlarına katlanmasını sağlayan o tanrısal sabrı gösterdiğin için, bir aziz olarak doğduğundan şüphem yok!

Babasının kalkmasına yardım etti ve adam bunu başardığında, gözlerinin içi parlayarak gülümsedi. Üstündeki tozu silkeledikten sonra, hâlâ gülümsemeye devam ederek teselli edici sözlerle ipi uzattı. Erkekler bağırıp çağırdılar, kadınlar çığlık attılar ve zavallı yaşlı adam, günahsız çocuğunu o utanç yerine götürdü.

17

Hücreme döndüğümde kendimi taşların üstüne attım ve bu adaletsizlik ve acımasızlığa, dahası böyle bir olaya doğrudan tanık oluşuma isyan ederek Tanrı'ya haykırdım. Çocuğunu direğe bağlayan babayı gözümün önüne getirdim. Kızın etrafında barbarca bir zevkle dans eden zalim ayaktakımını görüyordum. Hırçın Amula, bu lekesiz yüze tükürüyordu. Zavallı çocuğa, bu dayanılmaz ızdıraba katlanabilme gücü vermesi için, Tanrı'ya bütün kalbimle uzun uzun dua ettim.

Sonra oturup bekledim. Günbatımını bekliyordum, çünkü günahkârı kırbaçlamaya genellikle o saatte son veriyorlardı. Dakikalar saatlerce sürüyor, saatlerse geçmek bilmiyordu. Güneş yerinden kıpırdamıyordu; sanki bu utanç gününde doğa bile, karanlığın basmasını istemiyordu.

Bütün bunları anlamaya çalışmam boşunaydı; sersemlemiş, şaşkına dönmüştüm. Rochus, Benedicta'nın böyle rezil edilmesine neden izin vermişti? Yoksa, ne kadar utanç içinde olursa, onu elde etmesinin o kadar kolay olacağını mı sanıyor? Bilmiyorum. Hangi gücün, Rochus'u böyle davranmaya ittiğini çok da umursamıyorum. Fakat –Tanrım bana yardım et!– kızın utancını kendi içimde derinden yaşıyorum.

Ey Ulu Tanrım, Tanrım, aciz kulunun zihninde parlayıveren nasıl bir ışıktı bu! Bu ışıkla Tanrı, sanki Benedicta'ya karşı bes-

lediğim duyguların, neredeyse tıpkı düşümdüğüm gibi olduğuna işaret ediyordu. Bu dünyevi bir aşktı –bir erkeğin bir kadına duyduğu aşk. Bunun farkına vardığım an soluğum kesildi, kalbim hızla atmaya başladı; boğulacağım sandım. Tanrı'nın böylesi korkunç bir adaletsizliğe izin vermesi yüreğimi öylesine katılaştırmıştı ki, benliğim içten bir tövbeyi reddediyordu. Bu ani aydınlanma gözümü kör etmişti: işlediğim günahın ne kadar büyük olduğunu tam olarak ayırt edemiyordum. Kafam allak bullaktı, ama duygularım tümüyle kabullenilemeyecek gibi de değildi; itiraf etmeliydim ki, günah da olsa, böyle hissetmekten vazgeçmeye niyetim yoktu. Bağışlayan Tanrım, bana yardım et!

Bugün bile, Benedicta'nın ruhunu kurtarmak ve onu kutsal bir yaşama hazırlamak gibi tanrısal bir görevim olduğuna inanıyor, büyük bir hata yaptığımı da sanmıyorum. Bu insani arzu da, Tanrı tarafından verilmiş değil mi? Bu arzu da, hedefinin iyiliğini önemsemiyor mu? Üstelik, ruhun kurtarılmasından daha büyük bir iyilik olabilir mi? –Bu dünyada kutsal bir hayat ve bunun ödülü olarak cennette ebedi mutluluk ve eğlence. İlahi ve dünyevi aşk, hiç de bana öğretildiği kadar birbirinden farklı değildi. Belki de bunlar birbirine karşıt değil, aslında aynı isteğin farklı ifade biçimleriydi. Ey, Yüce Fransiskus, zihnimde aydınlanan bu büyük ışığın ortasında, adımlarıma yön ver. Benedicta'nın iyiliği için kamaşan gözlerime doğru yolu göster!

Sonunda güneş manastırın arkasında gözden kayboldu: Kar tanecikleri ve küçük bulutlar ufukta birleştiler; uçurumun üzerinden hafiften bir sis yükseldi, daha ötede, mor bir gölge, sonunda, dağın zirvesindeki parlak ışığı söndürünceye kadar muazzam yamaçtan yukarıya doğru yükseldi. Şükürler olsun, Tanrı'ya şükürler olsun, kız kurtulmuştu!

18

Hastalanmıştım, fakat şimdi, kardeşlerimin yakın ilgisi sayesinde yataktan kalkacak kadar iyiyim. Beni sağlığıma kavuşturmakta gösterdiği büyük merhameti hak edecek hiçbir şey yapmadığıma göre, bu, Tanrı'nın, kendisine hizmet etmem için bana bahşettiği bir lütuf olmalı. Zaten, perişan hayatımı Tanrı'ya ve ona hizmete tam olarak adamak hasretiyle yanıyorum. Tanrı'ya inanmak ve sevgisiyle kuşatılmak, şu an tek özlemim. Kutsal yağ alnımda olduğu sürece hayallerimin gerçekleşeceğinden ve Benedicta'ya olan umutsuz, dünyevi tutkumdan arınmış, yeni ve daha ilahi bir hayata ereceğimden kuşkum yok. Belki de böylece, Benedicta'yı hem Tanrı'yı gücendirmeden, hem de ruhuma zarar vermeden, şu an sefil bir keşiş olarak koruduğumdan çok daha iyi koruyup kollayabileceğim.

Zayıf düşmüştüm. Küçük bir çocuğunkine benzeyen ayaklarım, bedenimi taşıyamaz olmuştu. Kardeşler beni bahçeye taşıdılar. Yukarıdaki göğün mavisine nasıl da şükranla bakıyordum! Dağların beyaz doruklarına ve yamaçlardaki kara ormanlara nasıl da deli bir heyecanla gözlerimi dikmiştim! Her bir ot, bana çok ilginç görünüyordu ve yoldan geçen her böceği eski bir tanıdıkmış gibi selamlıyordum.

Gözlerim güneye, Galgenberg'in olduğu yere dalmış, durmadan celladın zavallı çocuğunu düşünüyordum. Ona ne olmuştu?

Köy meydanında yaşadığı o korkunç olayın sonunda hayatta kalabilmiş miydi? Şimdi ne yapıyordu? Ah, keşke Galgenberg'e yürüyecek gücüm olsaydı! Fakat manastırdan ayrılmama izin verilmiyor ve kıza ne olduğunu sormaya cesaret edebileceğim kimse yok. Keşişler beni artık kendilerinden biri gibi görmediklerinden, bana garip garip bakıyorlar. İyi ama neden? Onları seviyorum ve onlarla uyum içinde yaşamak istiyorum. Benden mümkün olduğunca uzak durmaya çalışır gibi görünmelerine rağmen, iyi ve kibarlar. Bütün bunlar ne anlama geliyor?

19

Çok saygıdeğer keşiş, Peder Andreas'ın huzuruna çıktım. "İyileşmen bir mucize," dedi. "Dilerim bu tür merhametlere layık olur, ruhunu, seni bekleyen büyük kutsamaya hazırlarsın. Bu yüzden, oğlum, hem gücünü toparlaman, hem de kendine bir içgörü kazandırman için, bir dönemliğine bizden ayrılarak dağlarda tek başına yaşamanı uygun görüyorum. Dikkatini dağıtacak her şeyden uzaklaşıp iyi bir tahlil yaptığın vakit, hatanın büyüklüğünü anlayacağından eminim. Dua et ki, ilahi ışık yolunu aydınlatsın ve bütün aşağılık tutkulardan ve dünyevi arzulardan arınmış, gerçek bir rahip ve havari olarak, Tanrı'nın hizmetinde dimdik yürümeni sağlasın."

Yanıtlamaya cüretim yoktu. Emirlere uymak düzenimizin temeli olduğundan, hiç karşı çıkmadan Saygıdeğer Papaz'ın isteğine boyun eğdim. İçinde canavarların ve kötü ruhların barındığını söylemelerine rağmen bölgenin yabanıllığından da korkmuyorum. Başkeşişimiz haklı: yalnızlık içinde geçen zaman, benim için, şüphesiz çok gereksindiğim bir deneme, arınma ve iyileşme dönemi olacak. Şu ana dek sadece günah konusunda ilerleme kaydettim; çünkü günah çıkartırken pek çok şeyi söylemedim. Cezalandırılmaktan korktuğum için değil, bunu anlayabilecek tek ve yüce varlık olan kutsal Fransiskus'umdan başka hiç kimsenin önünde, kızın adını ağzıma alamayacağım için. Sevgi-

li Azizim acımı dinleyerek gökyüzünden aşağıya, bana, sevecenlikle bakıyor; kendisi de adaletsizlik yüzünden acı çekmiş ve kederle tanışık olan kutsal İsa'mız adına, eziyet edilmiş bu masum çocuğa olan sevgimde her ne kötülük varsa, isteyerek görmezden geliyor.

Dağlarda görevim, belli başlı kökleri kazıp çıkartarak manastıra göndermek olacak. Pederler bana nasıl çıkartacağımı öğrettikleri bu köklerden, ülkenin her yerinde, hatta söylendiğine göre büyük Münih kentinde bile meşhur olan bir likör yapıyorlar. Bu likör öyle sert ve yakıcı ki, insan içtikten sonra boğazında cehennemden bir alev yutmuş gibi bir yanma hissediyor; buna rağmen tıbbi nitelikleri ve pek çok hastalık ve sakatlığa çare olması nedeniyle her yerde itibar görüyor. Aynı zamanda ruh sağlığı için de faydalı olduğu söyleniyor, fakat bana kalırsa, bu likörün bulunmadığı yerlerde tanrısal bir yaşam da aynı ölçüde etkili olabilir. Nasıl olursa olsun, manastırın ana gelir kaynağı likör satışından elde ediliyor.

Bu likörün temel maddesi olan kök, dağ yamaçlarında bol miktarda yetişen, *gentiana* denen bir Alp bitkisinin kökü. Keşişlerin Temmuz, Ağustos aylarında toplayıp dağlardaki kulübelerde, ateşte kuruttuğu bu kökler paketlenip manastıra gönderiliyor. Bu bölgede sadece pederler kök çıkartıp toplama yetkisine sahip ve likör yapımının sırrı titizlikle korunuyor.

Dağlarda nasılsa bir süre yaşamak zorunda olduğumdan, Başkeşiş, kuvvetim oldukça, ara sıra kök toplamamı salık verdi. Manastırda hizmetkâr bir çocuk, yalnızlık durağımda bana rehberlik etmek için azığımı getirip bırakarak hemen dönecek. Haftada bir gelip yiyeceklerimi tazeleyecek ve topladığım kökleri götürecek.

Beni tövbe etmem için sürgüne göndermekte hiç vakit kay-

betmediler. Hemen o akşam Başkeşiş'ten izin alarak ayrıldım ve hücreme dönüp "Agnus" ve "Aziz Fransiskus'un Hayatı" adlı kutsal kitaplarımı bir çantaya koydum. Günlüğüme devam etmek için yazı malzemelerini de almayı unutmadım. Hazırlığımı tamamlamış, ruhumu duayla sağlamlaştırmıştım. Canavarlarla, şeytanlarla çarpışmak dahil her türlü kadere hazırdım.

Sevgili Tanrım, Benedicta'yı görmeden, üstelik o korkunç günden bu yana ona ne olduğunu bilmeden gitmek bana acı verdiği için beni bağışla. Her şeyi bilen Ulu Tanrım, içinde cinsinin en güzel, en iyi örneğini barındıran kulübeyi bir an olsun görebilmek için Galgenberg'e gitmekte sabırsızlandığımı alçakgönüllülükle itiraf ettiğimi biliyorsun. Yalvarırım sana, Yüce Tanrım, günahkâr insan yüreğimin zayıflığı nedeniyle beni acımasızca kınama!

20

Genç rehberimle manastırdan ayrıldığımda duvarların ardında her şey sessiz sakindi; bir süredir aralarında kabul görmediğim kutsal din kardeşlerim, huzur uykusuna dalmışlardı. Biz dağa giden yoldan aşağıya doğru ilerlerken gün ağarmak üzereydi ve doğudaki bulutların altın sarısı ve kızıl uçları belirmeye başlamıştı. Omzunda çantayla rehberim önden gitti, ben de cüppem arkadan bağlı, elimde sağlam bir sopayla onu izledim. Sopanın ucu vahşi canavarlara karşı kullanılmak üzere, sivriltilmiş demirden yapılmıştı.

Rehberim, sarı saçlı, mavi gözlü, güler yüzlü ve cana yakın bir gençti. Yaşadığı tepelerden, gitmek zorunda olduğumuz bu dağlık bölgeye tırmanmak, belli ki çok hoşuna gitmişti. Sırtlandığı yükün ağırlığını hissetmiyor gibiydi; emin adımlarla, rahat ve özgürce yürüyor, dik, kayalık yolda bir dağ keçisi gibi sıçrıyordu.

Delikanlının keyfi yerindeydi. Bana hayaletlerle cinlerin, cadılarla perilerin ilginç öykülerini anlattı. Bu sonuncularıyla yakından ilgili görünüyordu. Cadılarla perilerin ışıltılı giysileri, parlak saçları ve güzel kanatlarıyla ortaya çıktıklarını söyledi. Bu tanım pederlerin de doğruladığı, kitaplarda onlarla ilgili anlatılanlara oldukça yakın. Delikanlı, cadılarla perilerden hoşlanan kişilerin, onların büyüsüne kapılabileceğini, hiç kimsenin, Mer-

yem Ana'nın bile, bu büyüyü bozamayacağını söylüyor. Fakat bence, bu sadece günahkârlar için geçerli. Kalbi temiz olanların onlardan korkmasına gerek yok.

Ormanların içinden, çiçek açmış çayırlardan ve vadilerden geçerek tepeleri inip çıktık. Suyu iyice yükselmiş bir halde, gürültüyle aşağıdaki vadilere akan dereler, gördükleri muhteşem şeylerle yol üzerinde karşılaştıkları ilginç maceralar arasında bağlantı kurar gibiydiler. Kimi zaman, yamaçlar ve bütün ormanlık alan, doğanın çeşitli sesleriyle çınlayarak, fısıldayarak, iç çekerek, hepimizin Tanrı'sına övgüler yağdırarak yankılanıyordu. Bazen, önünde hırpani sarı saçlı çocukların oynadığı bir dağcı kulübesinin yakınlarından geçiyorduk. Çocuklar yabancı olduğumuzu görür görmez kaçıyor, kadınlarsa, kollarında bebekleriyle yaklaşarak kutsanmak istiyorlardı. Bize süt, tereyağı, yeşil peynir ve kara ekmek veriyorlardı. Erkekleri, genellikle kulübelerinin önünde oturmuş, tahtadan oyma yaparken görüyorduk. Özellikle İsa'nın çarmıha gerili imgesini yapıyorlardı. Bunların, satışa çıkartılmak üzere Münih kentine gönderildiği ve bunları yapan dindarlara yüklüce para ve ün getirdiği söyleniyor.

Nihayet bir göl kıyısına ulaştık, fakat yoğun sis manzarayı net olarak görmemizi engelliyordu. Küçük hantal bir bot kıyıya bağlanmıştı; rehberim binmemi önerdi ve o anda bana gökyüzünde, bulutların arasından süzülüyormuşuz gibi geldi. Daha önce hiç suyun üstünde gitmemiştim, ya devrilip boğulursak diye epey korktum. Botun yanlarından gelen hafif dalga seslerinden başka bir şey duymadık. Suyun üstünde ilerlerken, zaman zaman koyu renkli bir şey, bir anlığına donuk bir şekilde görünür hale geliyor, daha sonra da göründüğü gibi ani bir hızla gözden kayboluyordu. Tekrar boşlukta süzülür gibi olduk. Pus ara

sıra açıldığında, sudan dışarı fırlayan iri siyah kayalar görüyordum ve kıyıya yakın bir yerde son derece iri bir iskeletin kemiklerini andıran koca dallarıyla, yarısı suya batmış devasa ağaçlar vardı. Manzara öylesine dehşet doluydu ki, neşeli delikanlı bile durgunlaşmış, uyanık gözüyle, olası tehlikeleri araştırmak için neredeyse sisin içine dalmanın yollarını aramaya koyulmuştu.

Bütün bu işaretlerden anladığıma göre, hayaletler ve zebanilerle dolu o korkunç gölden geçiyorduk. Bu yüzden ruhumu Tanrı'ya emanet ettim. Tanrı'nın kudreti bütün kötülüklerin üstesinden gelir. Sis duvağı aniden parçalanıp güneş dünyayı rengârenk ve altın sarısı giysilere bürüyerek koskocaman bir ateşin yükselişi gibi parladığı sırada, karanlığın ruhlarına karşı ettiğim duaları henüz bitirmiştim.

Karanlık, Tanrı'nın bu parlak gözünün önünde bütünüyle eriyip gitti. İnce, saydam bir pusa dönüşmüş olan yoğun sis, dağın eteklerinde bir süre daha kaldıktan sonra yok oldu. Tepelerdeki kara yarıkların dışında hiçbir yerde sisin zerresi kalmamıştı. Göl sıvı bir gümüş gibiydi; üzerinde yangın alevlerini andıran ormanların bulunduğu dağlar altın rengindeydi. Yüreğim hayranlık ve minnetle doldu.

Botumuz kıyıya yanaşırken, gölün, uzun, dar bir havzayı doldurmuş olduğunu gördüm. Sağımızda, üstü çamlarla kaplı kayalıklar enginlere doğru yükseliyor, solda ve önümüzdeyse, geniş bir binanın bulunduğu sevimli bir kara parçası uzanıyordu. Burası, Aziz Bartholomae, saygıdeğer Başkeşiş Andreas'ın yazlık eviydi.

Bahçesi pek büyük değildi. Beş yüz metreye kadar yükselen uçurumların kenarındaki göle bakan tarafı dışında, her yanı kapatılmıştı. Bu korkunç duvarın önündeki tepelerde, dağın gri örtüsünün üzerinde muhteşem bir mücevher gibi parıldarcasına

duran yemyeşil bir çayır vardı. Rehberim, bütün bu bölgede edelweiss çiçeklerinin yetiştiği tek yerin burası olduğunu belirtti. Öyleyse, burası Benedicta'nın, kefaretim süresince bana getirdiği harika çiçekleri topladığı yerdi. Duygularımı ifade edecek sözcük bulamayıp yukarıya, o güzel ama korkunç noktaya gözlerimi diktim. Doğanın bu neşeli hali nedeniyle keyfi iyice yerine gelen delikanlı bağırarak şarkılar söylerken, gözlerimin sıcak gözyaşlarıyla dolduğunu ve yanaklarımdan aşağıya doğru süzüldüğünü hissettim. Yüzümü başlığımla gizledim.

21

Bottan inip dağa tırmandık. Sevgili Tanrım, yarattığın her şeyin mutlaka bir amacı ve faydası vardır fakat, şu dağları hangi amaçla küme küme yığdığını ve üstlerini ne diye bu kadar çok kayayla kapladığını anlayamıyorum; bana kalırsa kayalar, ne insanların ne de canavarların bir işine yarıyor.

Saatlerce tırmandıktan sonra yorgunluktan bitkin düşmüş ve ayaklarım sızlar haldeyken, nefes nefese başına çöktüğüm bir pınara vardık. Etrafıma baktığımda gördüğüm manzara, bu olağanüstü ıssız bölge hakkında bana söylenen her şeyi doğruluyordu. Gözümü çevirdiğim her yer kırmızı, sarı ve kahverengi çizgilerle boyalı, çıplak, gri kayalardan ibaretti. Her yer, hiçbir şeyin, bir bitkinin ya da bir otun bile yetişmediği, kasvet yüklü taş kalıntılarıyla doluydu –buzla kaplı korkunç uçurumlar ve gökyüzüne değer gibi göründükleri noktaya kadar kıvrılarak yükselen, parıl parıl parlayan karla kaplı bölgeler...

Yine de, kayaların arasında birkaç çiçek buldum. Sanki Yaradan'ın kendisi, bu yabanıl, ıssız bölgeyi fazlasıyla korkunç bulmuş, aşağıdaki vadilere inerek avuç dolusu çiçek toplayıp çıplak yerlere serpmişti. Tanrı'nın eliyle bu kadar seçkin bir hal almış olan bu çiçekler, diğerlerinin hiç bilmediği ilahi bir güzellikte açmışlardı. Delikanlı aralarında sarı çiçekli öküzgözünün de bulunduğu, insanların sağlığı için faydalı olan, kuvvetli ve sindiri-

mi kolay pek çok bitkiyle beraber, kökünü kazıp çıkarmam gereken bitkiyi gösterdi.

Bir saat sonra yolculuğumuza devam ettik; ben ayaklarımı yolda zorlukla sürükler hale gelinceye kadar da durmadık. Sonunda kocaman siyah kayalarla çevrili tenha bir yere geldik. Tam ortada, bir tarafında içeri girmek için alçak bir kapısı olan, taştan, harap bir kulübe vardı. Delikanlının söylediğine göre, burada konaklayacaktım. İçeri girdiğimizde, böyle bir yerde yaşayacağımı düşününce içime bir kasvet çöktü. Hiç mobilya yoktu. Üzerinde dağlardan gelen bir miktar kuru otun bulunduğu geniş kanepe, yatağım olacaktı. İçinde ateş yakmak için biraz odunun ve hemen yanında birkaç basit mutfak aletinin bulunduğu bir ocak vardı.

Delikanlı eline bir çanak alıp uzaklaştı. Kulübenin önünde kendimi yere attıktan kısa bir süre sonra, ruhumu Tanrı'nın hizmeti için hazırlayacağım bu yerin yabanıllığı ve ürkünçlüğü düşünceleri içinde kayboldum. Çocuk, az sonra çanağı iki eliyle tutarak geri döndü. Beni görünce, kayaların arasında her tarafta yüz tane farklı sesin tınlaması gibi yankılanan neşeli bir çığlık attı. Yalnız geçirdiğim bu kadar kısa bir zaman diliminden sonra bile, bir insan yüzü görmek beni öyle sevindirmişti ki, beklenmedik bir mutlulukla selamına karşılık vermek için ona yaklaştım. Bu durumda, bu ıssız yerde bir hafta boyunca yalnız kalmaya nasıl dayanacaktım?

Delikanlı çanağı önüme koyduğunda içi sütle doluydu; paltosundan, dağ çiçekleriyle güzelce süslenmiş bir parça tereyağı ile aromatik bitkilerle kaplanmış bembeyaz, peynirli bir kek çıkarttı. Bunları görmek çok hoşuma gitmişti, şakayla karışık sordum:

"Yoksa şu tepedeki kayalarda tereyağı ve peynir de mi yetişi-

yor, üstelik bir de süt pınarı mı buldun?"

"Böyle bir mucizeyi sen gerçekleştirebilirsin," diye yanıtladı, "bense, çabucak Kara Göl'e gidip, bu yiyecekleri orada yaşayan kadınlardan istemeyi yeğlerim."

Daha sonra kulübenin içinde, kilere benzer bir yerden biraz un aldı ve ocağın başında ateşi tutuşturduktan sonra kek yapmaya koyuldu.

"Öyleyse bu yabanıllığın ortasında yalnız değiliz," dedim. "Söylesene kıyısında bu cömert insanların yaşadığı şu göl nerede?"

"Kara Göl," diye yanıtladı, buğulu gözlerini kırpıştırarak, "şuradaki *Kogel'in* arkasında, mandıra ise suyun ötesindeki uçurumun kenarında. Kötü bir yerdir. Göl doğruca cehenneme iner, kayaların çatlakları arasından kükreyip tıslayan alevlerin sesini ve ruhların iniltisini duyabilirsin. Bu dünyanın başka hiçbir yerinde bu kadar çok sayıda vahşi ve kötü ruh yoktur. Dikkatli ol! Kutsal bir insan olmana rağmen orada hasta olabilirsin. Süt, tereyağı ve peynir, aşağıdaki Yeşil Göl'den alınabilir; ancak ben, kadınlara, istediğin şeyleri yukarıya göndermelerini söyleyeceğim. Sana iyilik etmekten mutluluk duyacak, bir de her pazar onlara vaaz verirsen, başına gelecek en büyük kötülüklere karşı savaş açacaklardır!"

Şimdiye kadar yediklerimin en lezzetlisi diyebileceğim yemeğimizi yedikten sonra, delikanlı, güneşin karşısında gerinip öyle yüksek sesle horlayarak uykuya dalıverdi ki, yorgun olduğumdan onu zorlukla izleyebildim.

22

Uyandığımda, güneş çoktan dorukları alev alev yanan dağların ardına çekilmişti. Kendimi rüyadaymış gibi hissettim, fakat az sonra genç adamın uzaktan seslenişleri, kendime gelmemi ve bu yabanıllığın ortasında yalnız olduğumu fark etmemi sağladı. Halime üzüldüğü kesindi, çünkü karanlık basmadan Yeşil Göl'deki mandıraya varmak zorunda olduğundan beni rahatsız etmemek için izin istemeden gitmişti. Kulübeden içeri girdiğimde ocak gürül gürül yanıyordu, yanında da bir miktar yakacak yığılmıştı. Düşünceli genç, ekmek ve sütten ibaret olan akşam yemeğimi hazırlamayı da unutmamıştı. Bununla da kalmayıp, sert yatağımın üstündeki otları kabartarak üstünü yünlü bir örtüyle kapattığı için, ona gerçekten şükran borçluydum.

Derin uykudan sonra dinlenmiş bir halde, akşamın geç saatlerine kadar kulübenin önünde kaldım. Yıldızların sevinçle göz kırptığı siyah gökyüzünün altındaki gri kayalara bakarak dualarımı okudum. Yıldızlar, bu yüksek yerden bakıldığında, vadiden göründüklerinden çok daha parlak görünüyor, insana, en uç zirvede dursa, onlara dokunacakmış hissini veriyorlardı.

O gece gökyüzünün ve yıldızların altında vicdan muhasebesi yaparak ve yüreğimi sorgulayarak saatler geçirdim. Sanki kilisede, sunağın önünde diz çökmüş gibiydim ve Tanrı'nın sınırsız varlığını duyumsuyordum. Sonunda ruhum ilahi bir huzurla doldu ve tıpkı masum bir çocuğun başını annesinin göğsüne bastırması gibi, başımı göğsüne dayadım, Ah Doğa, hepimizin anası!

23

Hiç bu kadar muhteşem bir şafak görmemiştim! Dağlar gül kırmızısıydı ve neredeyse şeffaf gibi görünüyorlardı. Hava gümüş berraklığında, öyle temiz ve ferahtı ki, aldığım her nefesle yeni bir hayata başlıyor gibiydim. Yoğun, beyaz çiy, tek tük otlara yağmur damlası gibi yapışmıştı ve kayaların kenarlarından damlamıştı.

Komşularımla mecburen tanıştığım sırada, sabah dualarımı okumakla meşgûldüm. Bütün gece tiz sesleriyle ciyaklayarak beni dehşete düşüren dağ sıçanları, şimdi tavşanlar gibi ileri geri sıçrıyorlardı. Kahverengi şahinler, çalıların arasında bir oraya bir buraya konan kuşlarla, kayalarda cirit atan tahta farelerini hedef alarak havada daireler çiziyorlardı. Ara sıra yanımdan, uçurumlarda yiyecek bulmak için dolaşmaya çıkmış bir sürü dağ keçisi geçiyordu. Hepsinin tepesinde, sanki günahlarından arınmış bir ruh cennete doğru uçuyormuşçasına, tek başına, gökyüzüne doğru gittikçe yükselen bir kartal vardı.

Sessizlik, seslerin gürültüsüyle bozulduğunda, hâlâ diz çökmüş durumdaydım. Etrafa bakındım, fakat bu sesleri net bir şekilde duymama ve şarkı nağmelerini ayırt etmeme rağmen hiç kimseyi göremedim. Sesler sanki dağın yüreğinden geliyordu. Orada barınan kötü güçleri anımsayarak bir kez daha Uğursuz Şeytan'a karşı dua okuyarak olacakları bekledim.

Şarkı derin bir yarıktan aşağıya inerek tekrar duyuldu ve hemen ardından üç kadın belirdi. Beni görür görmez şarkı söylemeyi bırakıp tiz çığlıklar attılar. Bu çığlıklar, bu dünyanın evlatları olduklarını gösteriyordu, Hıristiyan da olabilirlerdi, bu yüzden yaklaşmalarını bekledim.

İyice yaklaştıklarında, başlarının üstünde sepetler taşıyan, sarı saçlı, buğday tenli, siyah gözlü ve uzun boylu güzel kızlar olduklarını gördüm. Sepetlerini yere bırakarak alçakgönüllülükle beni selamlayıp ellerimi öptükten sonra sepetleri açıp bana getirdikleri güzel şeyleri gösterdiler –süt, krema, peynir, tereyağı ve biraz kek.

Yere çömelip, Yeşil Göl tarafında oturduklarını, yeni bir "dağ keşişi"nin, özellikle de bu kadar genç ve yakışıklı bir keşişin gelmesinden memnunluk duyduklarını söylediler. Bunu söylerken siyah gözleri mutluluktan parıldıyor, kırmızı dudakları gülümsüyordu; bu da beni müthiş sevindirdi.

Bu yabanıllığın ortasında yaşamaktan korkup korkmadıklarını sorduğumda, bembeyaz dişlerini göstererek güldüler. Ayılardan korunmak için kulübelerinde avcı silahı bulundurduklarını, şeytanlara karşı da pek çok etkili ve lanetli söz bildiklerini söylediler. Her Cumartesi, vahşi hayvanları avlamak için vadiden gençlerin geldiklerini ve daha sonra da hep birlikte yiyip içerek eğlendiklerini, bu yüzden de o kadar yalnız olmadıklarını eklediler. Onlardan öğrendiğime göre, sığırtmaç kadınların ve erkeklerin bütün bir yaz boyunca yaşadıkları çayırlar ve kulübeler, kayaların arasında oldukça bolmuş. En güzel çayırların manastıra ait olduğunu ve buraya çok yakın bir mesafede bulunduklarını söylediler.

Bu genç kızların neşeli konuşmaları beni çok mutlu etti ve yalnızlıktan doğan sıkıntımı hafifletti. Kutsandıktan sonra elimi

öptüler, tıpkı geldikleri gibi, genç ve sağlıklı olmanın verdiği neşeyle gülerek, şarkılar söyleyip bağırarak gittiler. Şu ana dek bir sürü şey gözlemlemiştim bile: dağlardaki insanlar, aşağıdaki nemli, derin vadilerde yaşayanlara göre çok daha iyi ve mutlu bir hayat sürüyorlardı. Aynı zamanda yürekleri ve akılları da daha temiz görünüyordu. Bu, belki de, bazı kardeşlerin dediğine göre, burada, cennetin dünyaya, Roma hariç, her yerden daha yakın olması yüzündendi.

24

Kızlar gidince, getirdikleri erzakları yerleştirdikten sonra, kısa bir kürekle torba alıp gentiana kökü aramaya gittim. Bunlardan bol miktarda bulunuyordu. Çok geçmeden, eğilip kazmaktan belim ağrımaya başladı, fakat işime devam ettim. İsteğimi ve itaatkârlığımı kanıtlamak için manastıra yeterli sayıda kök göndermek istiyordum. Gittiğim yönü bilmeksizin, kulübemden epey uzaklaşmıştım, birden kendimi bir uçurumun kenarında buldum. Öyle derin ve korkunçtu ki, dehşete kapılıp çığlık atarak geri çekildim. Bu uçurumun altında, ayaklarımın dibinden aşağıya baktığımda başımı döndürecek kadar uzakta, zalimce bakan bir göz gibi duran küçük, daire şeklinde bir göl görünüyordu. Gölün kıyısında, suyun üstüne doğru sarkan uçurumun yanında, taşlarla örülü çatısından mavi bir duman sütununun yükseldiği bir kulübe vardı. Kulübenin etrafındaki dar, kıraç çayırda, ineklerle koyunlar otluyordu. Bir insanın yaşaması için ne kadar da korkunç bir yer!

Hâlâ tedirgin bir halde bu uçurumdan aşağıya bakarken, bir kez daha korkuyla irkildim: birisinin, belirgin bir şekilde, başka birine adıyla seslendiğini duydum! Ses tam arkamdan geliyordu bu isim söyleyenin ağzından öyle sevgi dolu bir tatlılıkla çıkmıştı ki, perilerin tılsımlı ve büyülü hilelerinden korunmak için çabucak haç çıkardım. Bir süre sonra aynı sesi tekrar duyunca, bu

kez kalbim, tıkanıp kalacakmışım gibi atmaya başladı, çünkü bu Benedicta'nın sesiydi! Benedicta, bu yabanıllığın ortasında, burada ikimizden başka kimse yok! Kutsal Fransiskus! Şimdi, Tanrı'nın gösterdiği amaç doğrultusunda yürümeye devam etmek için, rehberliğine ihtiyacım var.

Arkama döndüğümde Benedicta'yı gördüm. Şimdi de geriye doğru bakıyor, bana yabancı gelen isme seslenerek, kayaların birinden diğerine sıçrıyordu. Kendisine baktığımı görünce hiç kıpırdamadan durdu. Karmaşık duygularım nedeniyle ağzımdan bu kutsal isim çıktığı için Tanrı'nın beni bağışlaması biraz zor, biliyorum. Yine de, Meryem Ana'nın adıyla selam verip, ona doğru yürüdüm.

Ah, zavallı çocuk nasıl da değişmişti! Güzel yüzü bir mermer gibi solgundu; çukurlaşmış iri gözleri tarif edilemeyecek kadar kederliydi. Bir tek, omuzlarına altın iplikler gibi dökülen güzel saçları değişmemişti. Şaşkınlıktan dilimiz tutulmuş bir halde, bir an durup birbirimize baktıktan sonra, yine ben ona seslendim:

"Avernus Irmağı yakınlarında, Kara Göl'ün oradaki kulübede oturan Benedicta mısın sen? Baban da seninle birlikte mi?"

Yanıt vermedi, fakat hassas dudaklarının, ağlamamak için kendini zor tutan bir çocuk gibi titrediği gözümden kaçmamıştı. Sorumu yineledim: "Baban seninle birlikte mi?"

Cılız bir sesle, neredeyse iç çekercesine yanıtladı:

"Babam öldü."

O anda tam kalbime bir ağrı saplandı. Birkaç dakika, büyük bir acıma duygusu altında ezilerek, daha fazla konuşamaz hale geldim. Benedicta gözyaşlarını saklamak için başını çevirmişti; hassas bedeni hıçkırıklarla sarsılıyordu. Kendimi daha fazla tutamayacaktım. Ona doğru bir adım atarak elini tuttum ve her türlü insani arzuyu gizli kalbimde yok etmeye ve onu dini söz-

lerle teselli etmeye çalışarak:

"Çocuğum –sevgili Benedicta– baban seni bırakıp gitti, fakat hayatının sonuna dek seni koruyacak bir başka Baba'n var. Tanrı izin verdiği sürece, iyi yürekli güzel kız, ben de büyük ızdırabına katlanmana yardım edeceğim. Yasını tuttuğun baban yok olmadı; merhamet kürsüsüne gitti. Tanrı ona merhamet edecektir," dedim.

Fakat bu sözlerim, sadece onun uyuyan kederini uyandırmışa benziyordu. Kendini yere attı ve gözyaşlarını koyverip öyle şiddetle hıçkırmaya başladı ki, endişeye kapıldım. Ey Merhamet Tanrısı! Bu kadar yoğun bir keder seliyle yüklü bu güzel ve masum çocuğu görmekten duyduğum acıya nasıl katlanacağım? Ona doğru eğildim. Gözyaşlarım altın sarısı saçlarına döküldü. Kalbim onu bir an önce yerden kaldırmamı söylüyordu, ancak ellerim kıpırdayamayacak kadar güçsüzdü. Sonunda kendince birşeyler bulup konuştu, fakat benimle değil de, kendi kendine konuşur gibiydi:

"Ah, babacığım, benim zavallı, kalbi kırık babacığım! Evet, öldü –onu öldürdüler– çok daha önceden, kederinden öldü. Güzel annem de kederden –babamın onu bağışlamış olduğu, ne olduğunu tam olarak bilmediğim büyük bir günah yüzünden duyduğu kederden– ve vicdan azabından öldü. Babamın ona sadece şefkat ve merhamet göstermesi yeterliydi. Kalbi bir karıncayı ya da böceği bile öldüremeyecek kadar yumuşak olduğu halde, insanları öldürmeye zorlandı. Babası ve büyükbabası Galgenberg'de yaşamış ve aynı yerde ölmüşlerdi. Hepsi de cellattı ve bu rezil miras babama kaldı: korkunç insanlar onu bu işin içine soktukları için, başka çaresi yoktu. Kendini defalarca öldürmek istediğini söylediğini duydum, fakat eminim ki, bunu sadece benim için yapacaktı. Ne kadar aşağılandığımı ve sonunda, ah Kut-

sal Meryem, suçum olmayan bir şey yüzünden halkın gözünden düştüğümü görmek zorunda kalmış olsa da, aç kalmama izin veremezdi."

Benedicta, bedelini acı çekerek ödemek zorunda bırakıldığı büyük haksızlıktan söz ederken, babası uğruna yüklendiği ve sürekli katlandığı utancı yeniden anımsayınca, beyaz yanakları al al tutuştu.

Bu üzüntüsünü anlatırken kendine güveni arttıkça, biraz daha dik oturmaya, güzel yüzünü iyice bana doğru çevirmeye başlamıştı. Fakat daha sonra yüzünü saçıyla örttü. Tanrı biliyor ya, kalbim bu kız için duyduğum acıdan parçalanmak üzere olduğu halde, arkasını dönmek üzereyken, kibarca engelleyip içini rahatlacak birşeyler söyledim. Birkaç dakika sonra sözüne devam etti:

"Vah zavallı babacığım! Her bakımdan mutsuzdu. Çocuğunun vaftiz edilişini görme mutluluğundan bile yoksun bırakıldı. Ben bir celladın kızıydım ve ailemin beni vaftiz etmesi yasaktı. Üstelik Kutsal Üçlü adına beni kutsamak isteyecek bir papaz da yoktu. Bu yüzden beni Benedicta diye çağırarak, kendilerince defalarca kutsadılar.

"Güzel annem öldüğünde küçücük bir çocuktum. Onu sıradan, kutsanmamış bir yere gömdüler. Elbette yukarıdaki cennet konaklarına değil, alevlerin ortasına gönderildi. Annem ölmek üzereyken, babam, ayin yapılması için bir rahip göndersin diye yalvarmak için, saygıdeğer Başkeşiş'e koşmuştu. Bu isteği kabul edilmedi. Hiçbir rahip gelmedi, zavallı babacığım da, annemin korkunç kaderi yüzünden duyduğu derin acıyla gözyaşlarına boğulmuş bir halde, ölen eşinin gözlerini kapattı.

"Annemin mezarını da tek başına kazmak zorunda kaldı. Onu gömebileceği tek yer, idam edilen uğursuzları her zaman

gömdüğü darağacının bulunduğu alandı. Bu acı çeken ruh için hiç dua okunmadan, annemi, bu kutsallıktan uzak yere, kendi elleriyle yerleştirmek zorunda kaldı.

"Sevgili babacığımın beni Kutsal Meryem imgesinin önüne götürdüğü, diz çökmemi emrettiği ve küçük ellerimi birleştirerek korkunç Ölüm Yargıcı'nın önünde savunmasızca duran zavallı anneciğim için dua etmeyi öğrettiği anı çok iyi anımsıyorum. O günden beri her gün, sabah akşam dua ediyorum. Babam da, günahlarından arınmamış bir halde öldüğünden, ruhu Tanrı'nın yanında olacağına, hiç sönmeyen bir ateşin içinde yanıp durduğu için, şimdi her ikisine de dua ediyorum.

"Babam ölüm döşeğindeyken, tıpkı kendisinin, sevgili annem için yaptığı gibi, Başkeşiş'e koştum. Diz çöküp yalvardım. Dua ettim, ağladım, ayaklarına kapandım, elini de öpecektim, fakat elini çekti. Beni kovdu."

Benedicta anlattıkça güveni artıyordu. Ayağa kalktı, dimdik durdu, güzel başını geriye atarak, sanki yaptığı hataları, Tanrı'nın yukarıdaki meleklerine ve kıyametin bekçilerine sayıp dökü̇yormuş gibi, gözlerini gökyüzüne kaldırdı. Çıplak kollarını öyle doğal ve zarif bir tavırla öne doğru uzattı ki, şaşkına döndüm. Düşünmeden kullandığı sözcükler dudaklarından dökülürken, daha önce aklımdan bile geçirmediğim bir konuşma yeteneği olduğunu fark ettim. Vahiy geldiğini düşünmeye cüret edemem çünkü, Tanrı hepimizi bağışlasın, ağzından çıkan her sözcükle farkında olmadan, Tanrı'yı ve kutsal kilisesini suçluyordu. Bugüne kadar, böyle konuşan tek bir ölümlü yoktur ki, dudakları sunakta yanan kömürle dağlanmadan bırakılsın! Bu tuhaf ve yetenekli varlığın yanında kendimi öyle değersiz hissettim ki, kutsal bir azizin önünde duruyormuşum gibi diz çöktüm. Ancak, konuşmasını birden öyle dokunaklı bir şekilde

bitirdi ki, gözyaşlarına boğuldum.

"Zalim insanlar öldürdü onu," dedi, her bir sözcüğü söylerken hıçkırarak. "Babam beni seviyordu, onu öldürerek beni çaresiz bıraktılar. İşlemediğim bir suçu, yok yere üstüme yüklediler. Üstüme bir onursuzluk giysisi geçirip başıma hasırdan bir taç taktılar ve boynuma o kara utanç tabelasını astılar. Yüzüme tükürüp küfür ettiler. Beni bağlanarak kırbaçlarla dövülüp taşlandığım teşhir direğine götürmesi için, babamı zorladılar. Bu, onun eşsiz güzel kalbini kırdı ve sonunda öldü. Böylece yalnız kaldım."

25

Benedicta sözlerini bitirdiği zaman sessizce bekledim; bu kadar büyük bir acı karşısında ne söyleyebilirdim ki? Dinde bu tür yaralara sürülecek merhem yoktur. Bu alçakgönüllü ve zararsız aileye yapılan acımasızlıkları düşününce, kalbimde bütün dünyaya, kiliseye, hatta Tanrı'ya karşı şiddetli bir isyan duygusu yükseldi. Bir canavar kadar insafsızlardı, korkunç derecede, şeytan kadar insafsız! –Tanrı, kilise ve tüm dünya.

Yaşadığımız yer –tehlikeli uçurumları ve erimek bilmeyen karlarının soğuğu yüzünden tamamen çıplak ve ruhsuz olan bu yabanıllık –zavallı çocuğun doğar doğmaz mahkûm edildiği hazin yaşamın, gözler önüne serilmiş hali gibiydi. Gerçekten de, bu hayalden öte bir şeydi, çünkü celladın ölümü Benedicta'yı babasının barakası kadar sıradan bir evden bile yoksun bıraktığından, zavallı çocuk, bu sonu gelmeyen yalnızlıklara, kendi isteğiyle yönelmişti. Oysa daha aşağılarda sevimli köyler, verimli tarlalar, yeşil bahçeler ve huzur ve bolluğun yıl boyu hüküm sürdüğü evler vardı.

Bir süre sonra, Benedicta biraz sakinleştiğinde, ona bakacak kimsesi olup olmadığını sordum.

"Kimsem yok," diye yanıtladı. Ancak acıyarak baktığımı görünce ekledi: "Hep ıssız, uğursuz yerlerde yaşadım; buna alışkınım. Babam da öldüğüne göre, benimle konuşmayı bile düşüne-

cek kimse yok. Benim de konuşmak isteyeceğim herhangi biri yok –sizin dışınızda." Biraz duraksadıktan sonra dedi ki: "Doğru, beni görmek isteyen biri var, fakat o..."

Burada aniden durdu, ben de onu utandırmamak için açıklasın diye üstelemedim. Hemen sonra ekledi:

"Dün burada olduğunuzu biliyordum. Bir delikanlı size süt ve tereyağı almaya geldi. Kutsal bir adam olmasanız, bu çocuk sizin için yiyecek istemeye, bana gelmezdi. Kutsal biri olduğunuzdan, benim sahip olduğum ya da yaptığım şeylere ilişen uğursuzluk size zarar veremez. Yine de, dünkü yiyeceklerinizin üstüne haç çıkardığınızdan emin misiniz?"

"Yiyeceklerin senden geldiğini bilseydim, Benedicta, böyle bir önlem almayı düşünmezdim," diye yanıtladım.

Işıltılı gözlerle bana baktı ve:

"Ah, sevgili bayım, sevgili Kardeş!" dedi.

Doğrusu, bakışları ve sözleri beni, bütün azizlerin sözleri ve tavırları kadar mutlu etmişti.

Uçurumun tepesinde ne işi olduğunu ve seslendiğini duyduğum kişinin kim olduğunu sordum.

Gülümseyerek yanıtladı: "Hiç kimse değil, sadece keçim. Sürüden ayrılmıştı, ben de kayaların arasında onu arıyordum."

Sonra hoşça kal diyecekmiş gibi başını sallayarak gitmeye yeltendi, fakat keçiyi aramasına yardım edeceğimi söyleyerek onu alıkoydum.

Sonunda hayvanı bir kayanın yarığında bulduk. Benedicta aciz dostunu bulduğuna öyle sevindi ki, hemen yanına diz çöküp kollarını boynuna dolayarak ona sevgi dolu sözcükler söyledi. Bu çok hoşuma gitmişti, onlara, açıkça, hayranlıkla bakmaktan kendimi alamadım. Benedicta bu hayranlığımı fark edince:

"Annesi uçurumdan düşüp boynunu kırdı. Bu küçüğü alıp

sütle besledim, beni çok seviyor. Benim gibi yalnız yaşayan biri sadık bir hayvanın sevgisinin ne kadar değerli olduğunu bilir," dedi.

Genç kız gitmek üzereyken, uzun zamandır aklımdan geçenleri söyleyecek cesareti toplamıştım. "Panayır gecesi sarhoş gençlerle buluşmaya, babana zarar vermelerini engellemek için gittiğin doğru, değil mi, Benedicta?" diye sordum.

Büyük bir şaşkınlıkla yüzüme baktı. "Başka hangi nedenle gittiğimi sanıyorsunuz ki?"

"Başka hiçbir neden düşünemiyorum," dedim, biraz sersemleyerek.

"Peki, öyleyse, hoşça kalın Kardeş," diyerek uzaklaştı.

"Benedicta," diye bağırdım. Durup başını çevirdi.

"Önümüzdeki pazar, Yeşil Göl'deki mandırada çalışan kadınlara vaaz vereceğim; sen de gelir misin?" duraksayarak, "Ah, hayır, sevgili Kardeş," diye alçak bir sesle yanıtladı.

"Gelmeyecek misin?"

"Gelmek isterdim fakat benim varlığım, mandıra kadınlarını ve iyiliğinizden dolayı sizi dinlemeye gelen diğer insanları korkutup kaçırtabilir. Bana yardım etmek sizi sıkıntıya sokabilir. Yalvarırım, bayım, teşekkürlerimi kabul edin, fakat gelemem."

"Öyleyse ben sana gelirim."

"Sakın ha,.ah, yalvarırım size, sakın!"

"Geleceğim."

26

Delikanlı bana kek yapmayı öğretmişti. Tam olarak nasıl yapılacağını, ne kadar malzeme kullanılacağını bilsem de, kendim yapmayı denediğimde beceremiyordum. Tek yapabildiğim, kilisenin dindar bir evladından ya da Aziz Fransiskus'a inanan birinden çok, şeytanın ağzına layık, dumanı tüten, yağlı lapa gibi bir şeydi. Başarısızlığım, ağzımın tadını kaçırmasa da, beni fazlasıyla yıldırmıştı, bu nedenle, biraz bayat ekmek alıp ekşimiş süte batırarak günahlarımın çoğunun kefaretini mideme ödetmek üzereydim ki, Benedicta bir sepet dolusu güzel yiyecekle mandıradan döndü. Ah, sevgili çocuk! Korkarım ki o kutsal sabah vaktinde, selam verirken birşeyler hisseden, sadece ben değildim.

Tavadaki dumanı tüten bulamacı görünce gülümsedi. İçindekileri sakince kuşlara atarak (Tanrı zavallıcıkları korusun!) tavayı kaynak suyunda yıkadı ve dönüp ateşi hazırladı. Daha sonra da yeniden kek yapmak için gerekli malzemeleri çıkardı. İki avuç un alıp topraktan bir kasenin içine koyarak, üstüne bir fincan krema döktü. Bir tutam tuz ekledi; yumuşak, kabarık bir hamur haline gelinceye kadar, hepsini, narin beyaz elleriyle kuvvetlice karıştırdı. Sonra tavayı bir parça sarı tereyağı ile yağlayıp, içine hamuru dökerek ateşe koydu. Sıcaklık içine işleyince, hamur, tavanın kenarlarından taşıp kabardı. Parçalanmaması için

ustalıkla, hamurun orasından burasından delikler açtıktan sonra, rengi iyice esmerleşince ocaktan çekip, bütün bunlara layık olmadığım halde, önüme koydu. Birlikte yemeyi önerdim, fakat kabul etmedi. Kendisiyle görüşmem yasak olduğundan, onun getirdiği ya da hazırladığı herhangi bir şeyi yemeden önce, bana bir kötülük gelmesin diye haç çıkarmam gerektiğini ısrarla tekrarladı; fakat bunu yapmayı kabul edemezdim. Ben yerken, kayaların arasından çiçek topladı, çelenk yapıp kulübenin önündeki haçın üstüne astı; kekimi yiyip bitirdiğimde, bulaşıkları yıkayıp her şeyi yerli yerine koydu. Sadece etrafıma bakındığımda bile, kendimi eskisinden çok daha rahat hissediyordum. Yapılacak başka bir şey kalmamıştı. Vicdanım onu göndermemek için daha fazla neden yaratmama izin veremez duruma gelince, çıkıp gitti. Ah, sevgili Kurtarıcımız! Benedicta gidince, gündüz nasıl da loş ve kasvetli bir hale dönüvermişti! Ah, Benedicta, sevgili Benedicta, bana ne yaptın böyle? –burada, bu yabanıllığın ortasında seninle birlikte sıradan bir çoban hayatı sürdürmekle karşılaştırıldığında, kendimi sadece Tanrı hizmetine adamış olmam, mutluluktan ve kutsallıktan ne denli uzak görünüyor!

27

Bu yüksek tepelerde hayat düşündüğüm kadar sıkıcı değilmiş. İlk geldiğimde, burası, bana keyifsiz bir yalnızlık duygusu vermişti. Oysa şimdi, kasvetten ve ıssızlıktan biraz arınmış görünüyor. Başlangıçta içimi korkuyla dolduran bu dağ yabanıllığı, yavaş yavaş iyi yüzünü göstermeye başlıyor. Ruhu arındıran ve yücelten güzelliğiyle nefes kesen muhteşem bir görüntü. İnsan bu güzelliğin içinde, Yaradan'ını öven satırları, tıpkı bir kitaptan okurcasına okuyabilir. Her gün gentiana kökü çıkartırken, yabanıllığın sesini dinleyip, ruhumu biraz daha dinginleştirip ıslah etmeyi ihmal etmiyorum.

Bu dağlarda tüylü ötücü kuş bulunmuyor. Buradaki kuşlar sadece tiz sesleriyle bağırıyorlar. Çiçekler de kokusuz, fakat ateşle ve yıldızların sarı ışığıyla parlarken olağanüstü güzellikteler. Kesinlikle hiç kimsenin ayak basmadığı yamaçlar ve tepeler gördüm. Bu tepelerin kutsal olduğunu düşünüyorum, çünkü bunlar da Tanrı'nın elinden çıktığı için, Yaradan'ın elinin değdiği hâlâ görülebiliyor.

Bol miktarda av hayvanı var. Dağ keçileri bazen öyle sürüler halinde geçiyorlar ki sanki tepelerin yamaçları hareket ediyormuş gibi görünüyor. Küçük ceylanlar var, çeşitli canavarlar var, ancak Tanrı'ya şükür ki, şimdilik hiç ayı görmedim. Dağ sıçanları benimle kedi yavrusu gibi oynarken, bu yüksek dünyanın en

cüsseli yaratıkları olan kartallar, gökyüzüne mümkün olduğunca yakın olabilmek için uçurumlara yuva kuruyorlar.

Yorulduğum zaman en değerli baharatlar kadar güzel kokan yüksek dağların çimenlerine uzanıyorum. Gözlerimi kapatıyorum ve rüzgârın uzun köklerden gelen fısıltısını dinliyorum, kalbim huzurla doluyor. Tanrı'ya şükürler olsun!

28

Mandıra kadınları her sabah kulübeme gelirken, neşeli kahkahaları havada çınlayıp tepelerden yankılanıyor. Taze süt, tereyağı ve peynir getiriyor, biraz çene çaldıktan sonra gidiyorlar. Her gün, dağlardaki en taze haberi ya da aşağıdaki köylerden nakledilmiş bir olayı anlatıyorlar. Mutlu ve neşeliler. Pazar sabahı dini ibadetlerini yerine getirip, akşam dans edeceklerini düşündükçe sabırsızlanıyorlar.

Ne yazık ki, bu mutlu insanlar, komşularına karşı yalancı tanıklık etme günahından kurtulamayacaklar. Bana Benedicta'dan bahsettiler –"rezil karı" dediler, "bir celladın kızı ve bu ifadeyi duymaya tahammül edemiyorum– Rochus'un metresi! Teşhir direği, onun gibiler için yapılmış."

Genç kadınların, hakkında çok az şey bildikleri birinden bu kadar acımasızca ve yalan yanlış söz ettiklerini duyunca, kızgınlığımı bastırmakta güçlük çektim. Fakat cahilliklerine acıdığımdan, onları yumuşakça ve kibarca azarladım. Bir insanı dinlemeden yargılamanın yanlış olduğunu söyledim. Birinin hakkında kötü konuşmak doğru bir davranış değildi.

Anlamadılar. Benedicta gibi –gerçekten de söyledikleri gibi, halkın gözünden düşmüş ve yeryüzünde tek bir dostu olmayan– bir insanı korumama şaşırdılar.

29

Bu sabah Kara Göl'e gittim. Burası gerçekten de ancak lanetlilerin yaşayabileceği, korkunç ve uğursuz bir yer. Zavallı terk edilmiş çocuk, işte burada yaşıyor! Kulübeye yaklaştığımda ocakta ateşin yandığını ve üzerinde de bir çaydanlığın asılı durduğunu gördüm. Benedicta alçak bir tabureye oturmuş, alevlere bakıyordu. Yüzü kızıl bir parıltıyla aydınlanmıştı ve yanaklarına dolan gözyaşlarını seçebiliyordum.

Gizli kederini görmemiş gibi yaparak, aceleyle, orada olduğumu duyurmak istedim ve sesimin en yumuşak tonuyla seslendim. Irkildi, fakat seslenenin kim olduğunu görünce gülümseyip kızardı. Ayağa kalkıp beni selamlamak için yanıma geldi. Dinginliğine kavuşması için gelişigüzel konuşmaya başladım. Aslında kalbim acıma hissiyle dolu olduğu halde, onunla, ağabey–kardeş gibi konuşuyordum.

"Ah, Benedicta," dedim, "ne hissettiğini biliyorum. Kalbinde, sevgili kutsal Kurtarıcımız'a kıyasla, o delişmen genç Rochus'un daha fazla yer işgal ettiğini de biliyorum. Rochus'un, senin masum olduğunu bildiği düşüncesine dayanarak, bu kötü şöhrete ve rezilliğe nasıl isteyerek katlandığını da biliyorum. Elbette bir genç kızın aşkından daha kutsal, daha saf ne olabilir ki? Bu yüzden de seni yargılamak bana düşmez. Elimden, yalnızca seni uyarmak ve aşkını bu kadar değersiz birine vermiş olmanın so-

nuçlarından korumak gelebilir."

Başı eğik bir halde dinledi; hiçbir şey söylemedi, ancak iç çekişlerini duyabiliyordum. Üstelik titriyordu. Konuşmamı sürdürdüm:

"Benedicta, kalbini saran tutku, bu dünyada ve gelecekte yok olmana sebep olabilir. Genç Rochus, Tanrı'nın ve insanlığın huzurunda seninle evlenecek biri değil. Yok yere suçlandığında, neden yanında olup seni korumadı?"

"Orada değildi," dedi, gözlerini yüzüme doğru kaldırarak; "babasıyla birlikte Salzburg'daydı. İnsanlar ona anlatıncaya dek, hiçbir şeyden haberi olmadı."

Bunu öğrendiğimde, ağır bir günah işlemekle suçladığım bir adamın aklanması beni hiç sevindirmediği için, Tanrı beni bağışlasın. Bir an başım öne eğik, sessiz ve kararsız kalakaldım.

"Fakat, Benedicta," diye devam ettim, "bu delikanlı, kendi ailesinin ve komşularının gözünde güzel ismi lekelenmiş bir kızı, karısı olarak kabul edecek mi? Hayır, seni onurlu bir nedenle aramıyor. Ah, Benedicta, ne olur inan bana. Söylediklerim doğru değil mi?"

Ancak Benedicta sessizliğini sürdürüyordu, ağzından tek kelime alamadım. Sadece iç çekip titriyordu; konuşamayacak durumdaydı. Genç Rochus'u sevme güdüsüne karşı koyamayacak kadar güçsüz olduğunu; hayır, bütün kalbiyle ona bağlı olduğunu gördüm ve kalbim acı ve kederle parçalandı –ona acıyor, kendim içinse kederleniyordum, çünkü gücüm, bana verilmiş olan emri yerine getirmeme yetmiyordu. Duyduğum ızdırap öyle derindi ki, ağlamamak için kendimi zor tutuyordum.

Kulübeden çıktım, fakat kendi kulübeme dönmedim. Kara Göl'ün kötü ruhlar gezinen kıyısında saatlerce hiçbir hedefim olmaksızın, amaçsızca dolaştım.

Başarısızlığımı acı bir şekilde kabullenip Tanrı'dan daha fazla yardım ve güç dilediğimde, Tanrı'nın değersiz bir hizmetkârı, kilisenin de vefasız bir oğlu olduğumu anladım. Benedicta'ya duyduğum dünyevi aşkı ve bunun günah olduğunu her zamankinden daha keskin bir şekilde fark ettim. Kalbimi tümüyle Tanrı'ya adamak yerine, geçici ve insani bir umuda sımsıkı sarılmış olduğumu hissettim. Bu tatlı çocuğa duyduğum aşk, katıksız ilahi aşka dönüşmediği ve en ufak bir tutku kalıntısından arınmadığı sürece, papazlığa yükselemeyeceğim, daima bir keşiş ve bir günahkâr olarak kalacağım gün gibi açık. Bunları düşünmek bana büyük eziyet veriyor, çaresizlik ve hayal kırıklığı içinde kendimi yere atarak Kurtarıcımız'a yakarıyorum. Bu büyük yargılanma anımda, haça tutundum. "Kurtar beni Tanrım!" diye haykırdım. "Büyük bir tutkunun içine çekildim –kurtar beni, ah, kurtar beni, yoksa sonsuza kadar mahvolacağım!"

O gece boyunca, çocuğu olduğum sevgili kiliseye alçaklık ettiğimi söyleyerek, ruhumu kemiren şeytanlarla boğuştum, dövüştüm, onlara beddua ettim.

"Kilisede," diye fısıldıyorlardı, "yeterince hizmetkâr var. Bu yüzden şimdilik geriye dönüşü olmayacak şekilde bekârlığa mahkûm değilsin. Keşişlik yemininden muaf tutulabilir, burada, dağlarda, sıradan bir insan gibi yaşayabilirsin. Avcılığı ya da çobanlığı öğrenebilir ve Benedicta'yı koruyup gözetmek için ona çok daha yakın olabilirsin –belki de zamanla kızın kalbini Rochus'tan alıp, karın olmasını sağlayabilirsin!"

Dermansız halimle, bu kışkırtmalara kapılmadan karşı durdum. Ulu Tanrı, büyük yargılanma anımda, bana böylesi bir yardımda bulunmuştu. Mücadele uzun ve ızdırap vericiydi; birkaç kez, daha, haykırışlarımla çınlayan karanlığın ve yabanıllığın ortasında, teslim olmak üzereydim. Neyse ki, şafak söktü-

günde biraz daha sakinleşmiştim. Tıpkı birkaç dakika önce, karanlığın ve sisin hâkim olduğu dağın gömük vadilerine, altın sarısı bir ışığın dolması gibi, kalbim yeniden huzurla doldu. O an, bütün insanların günahlarının bağışlanması uğruna can veren Kurtarıcımız'ın, ızdırabını ve ölümünü düşündüm ve acı içinde kıvranan Benedicta'nın uğruna olsa da, Tanrı'ya, bana da buna benzer bir ölüm bahşetmesi için, büyük bir coşkuyla dua ettim.

Tanrı duamı kabul etsin!

30

Kilisede ayin yapacağım pazar gününden bir önceki gece, uçurumlarda büyük ateşler yakıldı –bu, vadideki delikanlılara, yukarıya, dağdaki mandıralara gelmeleri için verilen bir işaretti. Büyük bir kalabalık halinde bağırıp haykırarak geldiler; iri kayaların önünü aydınlatıp karşı tarafa devasa gölgeler yansıtan meşaleleri ellerinde sallayarak ilerleyen mandıra kızlarının şarkıları ve tiz kahkahalarıyla karşılandılar. Harika bir görüntüydü. Bunlar gerçekten de mutlu insanlar.

Manastır'daki görevli çocuk, diğerleriyle birlikte geldi. Pazara dek kalıp, dönüşte kazıp çıkarttığım kökleri götürecek. Manastırdan bana bir sürü haber getirdi. Saygıdeğer Başkeşiş, Saint Bartholomae'de oturuyor, balığa ve ava gidiyormuş. Beni oldukça kaygılandıran diğer bir haber ise, Tuz Ustası'nın oğlu, genç Rochus'un dağlarda, Kara Göl yakınlarında bir yerde olduğu. Anlaşıldığına göre, uçurumun tepesinde Rochus'a ait bir avcı köşkü var ve bu köşkten, doğruca göle inen bir patika bulunuyor. Çocuk bunu bana söyledi, fakat duyunca nasıl titrediğimi fark etmedi. Ne olur, elinde parlak kılıcıyla bir melek, göle ve Benedicta'ya giden yolu korusun!

Bağrışmalar ve şarkılar gece boyu sürdü. Gürültü ve içimdeki sıkıntı yüzünden gözümü kırpmadım. Ertesi sabah erkenden, her bir yandan kalabalıklar halinde, delikanlılarla kızlar geldiler.

Kızların başında güzelce sarılmış yemeniler vardı; hem kendilerini hem de kavalyelerini çiçeklerle süslemişlerdi.

Henüz papaz olmadığım için, kilisede ayin okumam ya da vaaz vermem yasaktı, fakat onlarla birlikte dua edip yaralı kalbimden geçenleri söyledim. Onlara hepimizin günahkâr olduğundan ve Tanrı'nın yüce merhametinden; birbirimize olan katılığımızdan ve Kurtarıcımız'ın hepimize olan sevgisinden; sonsuz şefkatinden bahsettim. Sözlerim aşağıdaki uçurumda ve yukarıdaki tepelerde yankılandığında, kendimi, bu çile ve günah dolu dünyanın dışına yükseltilmiş ve meleklerin kanatları üzerinde, gökyüzünün ötesine taşınmış gibi hissettim! Bu kutsal bir hizmetti; küçük cemaatim, sanki dünyanın en kutsal yerinde duruyormuşçasına dua ediyordu.

Ayin bitince herkesi kutsadım ve sessizce çıkıp gittiler. Çok geçmeden delikanlıların çınlayan sesleri duyuldu, fakat bu beni rahatsız etmedi. Eğlenmemeleri için bir sebep mi vardı? Hem, neşeli olmak, insan yüreğinin Tanrı'ya şükranlarını sunmasının en katıksız yolu değil midir?

Öğleden sonra Benedicta'nın kulübesine indiğimde, onu kapının önünde, bembeyaz edelweiss çiçeklerini, kan görünümündeki mor ağaç çiçeklerine geçirerek, Kutsal Bakire imgesine bir çelenk yaparken gördüm.

Yanına oturup sessizce yaptığı bu güzel şeyi izledim, fakat içimde birikmiş yoğun duygu seliyle, "Benedicta, aşkım, ruhum, seni dünyadan çok seviyorum! Seni yeryüzündeki ve cennetteki her şeyden daha çok seviyorum," diye haykıran bir ses vardı.

31

Keşiş beni yanına çağırmıştı. Bunun ardından bir felaketin geleceğini hissederek, habercisini, göle inen çetin yoldan aşağıya izledim ve bota bindim. Kafam karamsar düşüncelerle ve yakında kötü bir şeyin olacağı hissiyle meşgul olduğundan, St. Bartholomae'ye vardığımızı müjdeleyen neşeli sesleri duyana dek, kıyıdan ayrılmış olduğumuzu fark edemedim. Başkeşiş'in evinin etrafındaki muhteşem çayır, çok sayıda insanla doluydu –rahipler, misyonerler, dağcılar ve avcılar. Pek çoğu emrinde çalışan bir sürü hizmetçi ve uşakla birlikte uzaklardan geliyordu. Evin içinde büyük bir kargaşa vardı –sanki panayır varmış gibi telaşlı giriş çıkışlar. Kapılar sonuna kadar açıktı; insanlar, yüksek sesle birbiriyle konuşarak bir içeri bir dışarı koşuşturuyorlardı. Köpekler var güçleriyle uluyup havlıyorlardı. Bir meşe ağacının altındaki tezgâhta, kocaman bir bira fıçısı duruyor, etrafında birikmiş bir sürü insan, bira içiyordu. Evin içinde de çok içildiği belliydi, çünkü pencerelerde, ellerinde kocaman kupalarıyla pek çok adam görüyordum.

İçeriye girince, ellerindeki tabaklardan balık ve av eti servisi yapan bir hizmetçi kalabalığıyla karşılaştım. İçlerinden birine, Başkeşiş'i ne zaman görebileceğimi sordum. Kendilerinin yemekten hemen sonra aşağıda olacağını öğrenince, girişte beklemeye karar verdim. Duvarlarda, gölde yakalanmış bazı büyük

balıkların resimleri vardı. Her resmin altında da büyük harflerle, canavarın ağırlığı, yakalandığı tarih ve onu yakalayan kişinin ismi yazılıydı. Bu kayıtların –belki de çok acımasızca– bütün iyi Hıristiyanlara, "ismi yazılmış olan kişilerin ruhuna dua edin," demek istediğini düşünmekten kendimi alamadım.

Bir saatten fazla süre geçtikten sonra Başkeşiş merdivenlerden aşağıya indi. Bulunduğum konum gereği, çekingenlikle selam vererek yanına yaklaştım. Başını salladı, beni sert bir şekilde süzerek, yemekten hemen sonra odasına gitmemi emretti. Söylediğini yaptım.

Bütün ciddiyetiyle, "Ruhun nasıl oldu, oğlum Ambrosius?" diye sordu. "Tanrı sana lütufta bulundu mu? Gözetim sürecine katlanabildin mi?"

Alçakgönüllükle başımı sallayarak yanıtladım:

"Çok muhterem Peder, Tanrı bu inziva ile beni bilinçlendirdi."

"Neyle, işlediğin suçla mı ilgili?"

Onayladım.

"Tanrı'ya şükürler olsun!" diye haykırdı Başkeşiş. "Bu yalnızlığın, ruhunla, bir meleğin diliyle konuşacağını biliyordum, oğlum. Sana iyi haberlerim var. Senin adına, Salzburg Piskoposu'na mektup yazdım. Seni sarayına çağırıyor. Seni kutsayacak ve kutsal emirleri sana şahsen kendisi verecek, sen de onun kentinde kalacaksın. Hazırlığını yap, çünkü üç gün sonra bizden ayrılacaksın."

Başkeşiş yüzüme bir kez daha sert bir şekilde baktı, fakat içimden geçenleri okumasına izin vermedim. Başımı eğip, hayır duasını dileyerek oradan ayrıldım. Ah, demek bu yüzden çağırılmıştım! Temelli gitmek zorundaydım. Bu tamamen kendime ait olan hayatı terk etmek zorundaydım; Benedicta'yı koruyup gözetmekten vazgeçmek zorundaydım. Tanrım, ona ve bana yardım et!

32

İşte yine dağdaki evimdeyim, fakat yarın bir daha dönmemek üzere burayı terk edeceğim. İyi ama neden üzgünüm? Beni büyük bir kutsama beklemiyor mu? Hayatımın en büyük mutluluğunu vereceğine inandığım kutsanma anını, bugüne kadar hep özlemle, sabırsızlıkla bekleyen ben değil miydim? Oysa şimdi, bu büyük mutluluğu neredeyse ele geçirmiş olduğum halde, tahmin edilemeyecek kadar üzgünüm.

Tanrı'nın sunağına, dudaklarımda bir yalanla yaklaşmam mümkün mü? Kutsal ekmek ve şarap ayinine bir sahtekâr olarak katılabilir miyim? Bunu yapsam, herhalde, alnımdaki kutsal yağ ateşe dönüşüp beynimi yakar, sonsuza dek lanetlenirim.

Piskoposun önünde diz çöküp "Kovun beni, çünkü İsa'nın ya da kutsal ve tanrısal şeylerin değil, dünyevi şeylerin peşindeyim," diyebilirdim.

Bunları söylesem, cezalandırılırdım, fakat cezama hiç yakınmadan katlanabilirdim.

Ah, keşke günahsız olsaydım da, dosdoğru papaz olabilseydim! O zaman, kendimi tam olarak bu zavallı çocuğun hizmetine verebilirdim. Onu sonsuza dek kutsayıp teselli edebilirdim. Günahlarını bağışlayan papaz ben olabilirdim ve –Tanrı saklasın!– ondan daha fazla yaşayacak olsam, dualarım ruhunu Araf'tan bile kurtarabilir, günahlarını silebilirdi. Artık hayatta ol-

madıkları halde, hâlâ azap çeken zavallı annesiyle babasının ruhlarına ayinler okurdum.

Hepsinden önemlisi, onu mahveden bu büyük günahtan korumayı başarabilsem –ki için için bunu istediğini biliyorum– alıp senin koruman altına bırakabilsem, Ey Kutsal Meryem, asıl mutluluk bu olurdu.

Ancak, celladın kızını kabul edecek kutsal yer nerede? Bu yeri çok iyi biliyorum: ben gittikten sonra, şeytan kendini üstün gelmiş sayarak hüküm sürecek ve kızcağız zamanın ve sonsuzluğun içinde kaybolacak.

33

Benedicta'nın kulübesine gelmiştim.

"Benedicta," dedim, "buradan gidiyorum –dağlardan ayrılıyorum– senden ayrılıyorum."

Rengi sarardı, fakat hiçbir şey söylemedi. Bir an duygularıma yenildim; nefesim tıkanır gibi oldu, sözlerime devam edemedim. Bir süre sonra: "Zavallı çocuk, sana ne olacak böyle? Rochus'a olan aşkının ne kadar güçlü olduğunu ve aşkın, önünde hiçbir şeyin duramayacağı, şiddetli bir sele benzediğini biliyorum. Yüce Kurtarıcımız'ın haçına sımsıkı sarılmaktan başka çaren yok. Bunu yapacağına söz ver –beni perişan bir halde gönderme, Benedicta."

"Yani ben o kadar kötü müyüm?" dedi, gözlerini yerden kaldırmadan. "Bana güvenilemez mi?"

"İyi ama, Benedicta, düşman güçlü ve sen, kapıları açacak hainle yan yana duruyorsun. Kendi kalbin, zavallı çocuk, sonunda sana ihanet edecek."

"Rochus'tan bana zarar gelmez," diye mırıldandı. "Onu yanlış anlıyorsunuz bayım, gerçekten yanlış anlıyorsunuz."

Ancak yanılmadığımı bilmekle beraber, kurdun, tilki oyunlarını oynamasından endişeleniyordum. Genç kızın kutsal saflığı karşısında, delikanlının aşağılık tutkuları, kendini göstermeye cüret edememişti. Fakat yine de genç kızın bütün gücüne gerek-

sinim duyup, yenileceği saatin geleceğinden emindim. Kolunu kavradım ve Rochus'un kollarına atılmaktansa, kendini Kara Göl'ün sularına atacağına dair yemin etmesini istedim. Ancak yanıtlamadı. Kafamı yoğun melankolik düşüncelerle dolduran kederli ve sitemkâr bir bakışla, gözlerini gözlerime dikerek sessizce durdu. Arkamı dönüp ondan ayrıldım.

34

Ruhumun Kurtarıcısı, Tanrım, beni nereye gönderdin? İşte suçlu kulesinde, mahkûm edilmiş bir katilim ve yarın güneş doğduğunda darağacına götürülüp asılacağım! Çünkü adam öldüren kişi öldürülür; Tanrı'nın ve insanlığın değişmez kanunu bu.

Bu yüzden, hayatımın son gününde yazmama izin verilip verilmeyeceğini sordum, isteğim kabul edildi. Tanrı'nın ve gerçeğin huzurunda, şimdi size bütün olanları anlatacağım.

Benedicta'dan ayrılınca kulübeme döndüm, bütün eşyalarımı toplayıp haberci çocuğu bekledim. Fakat gelmedi; mecburen bir gece daha dağda kalacaktım. Huzursuzlanmaya başladım. Kulübe, içine sığamayacağım kadar dar görünüyordu; içerideki hava çok ağır ve nefes alınamayacak kadar sıcaktı. Dışarı çıkıp bir kayanın üstüne yatarak yıldızlarla parıldayan karanlık gökyüzüne baktım. Fakat aklım göklerde değil, Kara Göl'deki kulübedeydi.

Birdenbire uzaktan gelen, insan sesine benzeyen zayıf bir çığlık duydum. Iyice dikilerek oturup dinledim, ancak her yer sessizdi. Belki de bir gece kuşunun ötüşüdür, diye düşündüm. Tekrar yatmak üzereyken aynı sesi bir daha duydum, fakat bu kez başka taraftan geliyor gibiydi. Bu Benedicta'nın sesiydi! Bir daha seslendi ve şimdi de havadan, başımın üzerindeki gök-

yüzünden gelir gibi, net bir şekilde adımı sesleniyordu; fakat, ah, Tanrı'ların Anası, sesinde ne kadar da derin bir keder vardı!

Kayadan atladım. "Benedicta, Benedicta!" diye yüksek sesle bağırdım. Yanıt veren olmadı.

"Benedicta, yanına geliyorum, çocuğum!"

Kara Göl'e giden yola doğru yay gibi fırladım. Kayalara ve ağaç kütüklerine çarpıp, düşe kalka koştum, atladım. Her tarafım yara bere içinde kalmış, üstüm başım yırtılmıştı, fakat hiç umursamıyordum; Benedicta büyük ızdırap içindeydi; sadece ben, tek başıma onu koruyup kollayabilirdim. Hızla koşarak Kara Göl'e vardım. Ancak kulübede her şey sessiz sakindi; ne bir ışık ne de bir ses vardı; her şey Tanrı'nın evi kadar huzur doluydu.

Uzunca bir süre bekledikten sonra oradan ayrıldım. Bana seslendiğini duyduğum ses, Benedicta'nın sesi olamazdı. Bu, derin üzüntümle eğlenen kötü bir ruh olmalıydı. Kendi kulübeme dönmeyi düşünürken, görünmez bir el, adımlarımı başka yöne çevirdi; beni ölüme götürdüğü halde, bu elin Tanrı'ya ait olduğunu biliyorum.

Nereye gittiğimi bilmeden yürürken, geldiğim yolu kaybettim ve kendimi bir uçurumun dibinde buluverdim. Buradan dimdik yukarıya, kayalığın ön tarafına doğru giden bir patikayı tırmanmaya başladım. Biraz yol aldıktan sonra, yukarıya doğru baktığımda, yıldızlı gökyüzüne yaslanırcasına, tam en uç köşeye kondurulmuş bir kulübe gördüm. Burasının, Tuz Ustası'nın oğlunun av köşkü olduğu ve Benedicta'yı görmek için bu yolu kullandığı düşüncesi, birden zihnimde canlanıverdi. Merhametli Peder! Bu adamın, Rochus'un, bu taraftan geleceği kesindi; başka seçeneği yoktu. Onu burada bekleyecektim.

Ne söyleyeceğimi düşünerek ve fikrini değiştirmesini, kötü

amacından vazgeçmesini sağlaması için Tanrı'ya yalvararak, gölgede çömelip bekledim.

Çok geçmeden, yukarıdan buraya doğru yaklaştığını duydum. Ayağının altından fırlayıp dik yamaçlardan aşağıya doğru kayarak ta en alttaki göle sıçrayan taşların sesini duyuyordum. Eğer delikanlının kalbini yumuşatmayı başaramazsam, adımlarını şaşırıp tıpkı taşlar gibi o da düşsün diye, Tanrı'ya dua ettim. Çünkü, masum bir kızın ruhunu mahvetmek için yaşayacağına, ani bir ölümle burun buruna gelmesi çok daha hayırlı olurdu.

Rochus, bir kayanın köşesinden kıvrılarak gelip tam önümde durduğunda, ayağa kalkıp yeniayın solgun ışığına doğru yaklaştım. Beni görür görmez tanıdı ve sesinde mağrur bir edayla ne istediğimi sordu.

Sorusunu iyilikle yanıtlayarak neden yolunu kestiğimi açıkladım ve geri dönmesi için yalvardım. Beni aşağılayıp alaya aldı.

"Seni cüppeli sefil yaratık," dedi, "işlerime burnunu sokmaktan hiç vazgeçmeyecek misin? Dağ kızları beyaz dişlerinle kocaman siyah gözlerine hayran olacak kadar aptal olduklarından, kendini keşiş değil de adam mı sanıyorsun? Bundan böyle kadınlar için bir keçiden farkın olmayacak!"

Bunları bırakıp beni dinlemesini rica ettim. Beni ve aciz de olsa kutsal konumumu ne kadar aşağılarsa aşağılasın, Benedicta'nın hatırına, onu esirgemesi için dizlerimin üstüne çöküp yalvardım. Fakat ayağıyla göğsüme bir tekme atarak beni itti. Kendimi kaybetmiş bir halde dikilip sıçrayarak, bir katil, bir cani olduğunu söyledim.

Bunun üzerine belinden bir hançer çıkarıp "Seni cehenneme yollayacağım!" dedi.

Yıldırım hızıyla elimle bileğini kavradım. "Silahlarla değil,

silahsız ve eşit şartlarda ölümüne dövüşeceğiz, kimin yendiğine de Tanrı karar verecek!" diye haykırarak elindeki bıçağı zorla alıp arkama fırlattım.

Öfkeden kudurmuş vahşi hayvanlar gibi birbirimize saldırdık; hemen orada, dişe diş bir kavgaya tutuştuk. Bir tarafımızda kocaman kaya parçası, öteki tarafımızda uçurum, boşluk ve Kara Göl'ün suları olduğu halde, yolun bir aşağısına bir yukarısına gidip gelerek boğuştuk! Ağrıdan kıvranıyor, kavgayı kendi yararımıza çevirmek için bütün gücümüzü zorluyorduk. Ancak Tanrı, benden yana olmadığı için, düşmanımın beni yenip uçurumun kenarına devirmesine izin verdi. Gözleri odun kömürü gibi yanan güçlü bir düşmanın elindeydim. Dizi göğsümün üzerindeydi ve kafam uçurumun tam kenarından aşağıya sarkıyordu –hayatım onun elindeydi. Beni aşağıya iteceğini sandım, fakat böyle bir şey yapmaya kalkışmadı. Ölüm kalım arasında dehşet verici bir süre, beni öyle tutup tıslar gibi alçak bir sesle: "Görüyorsun ya, keşiş, bir kıpırdasam, seni bir taş gibi aşağıdaki boşluğa fırlatıp atabilirim. Fakat, canını almak umurumda değil, çünkü yaşaman benim için bir engel değil. Kız benim, bu yüzden onu terk edeceksin, anladın mı?" dedi.

Bunları söyledikten sonra ayağa kalkıp göle giden yoldan aşağıya doğru uzaklaştı. Ben elimi ayağımı kıpırdatana kadar, Rochus'un ayak sesleri, gecenin sessizliğinde çoktan duyulmaz olmuştu. Ulu Tanrım! Böyle bir yenilgiyi, aşağılanma ve acıyı hak etmiş olamam. Sadece, bir ruhu kurtarmak istemiştim! Ancak, Tanrı, bu ruhu yok edecek adamın, beni yenmesine izin verdi.

Düşüp yaralandığım ve vahşi delikanlının dizini hâlâ göğsümün üzerinde, parmaklarını da boğazımda hissettiğim için, her tarafım ağrıdığı halde, sonunda ayağa kalkmayı başardım.

Aynı yoldan geriye, aşağıdaki göle doğru güçlükle yürüdüm. Yaralı olduğum için, Benedicta'nın kulübesine dönecek ve bedenimi, kıza bir kötülük gelmesin diye set olarak kullanacaktım. Ancak çok yavaş ilerliyor, sık sık mola vermek zorunda kalıyordum. Henüz şafak sökmek üzereyken, hayatımın geri kalan kısmını, bu zavallı çocuğu korumak gibi küçük bir hizmete adamakta çok geç kaldığımı düşünerek bu işten vazgeçtim.

Şafak söktüğünde, Rochus'un, dudaklarında neşeli bir şarkıyla geri döndüğünü duydum. Korktuğum falan yoktu, fakat bir kayanın arkasına saklandım. Beni görmeden geçti.

Tam orada, kayalıkta, âdeta bir devin kolunu kaldırıp dağı bir kılıç darbesiyle yararak bıraktığı ize benzeyen, büyük bir çatlak vardı. Aşağısı, yükseklerdeki karlardan gelen incecik suların damla damla üzerlerine döküldüğü tek tük oluklar, böğürtlen kümeleri ve çalılarla kaplıydı. Üç gün iki gece burada kaldım. Manastırdaki çocuğun, beni aramak için patikadan geçerken bana seslendiğini duydum, fakat yanıt vermedim. Ne derede susuzluğumu giderebilmiş, ne de her tarafta bol miktarda bulunan böğürtlenlerle açlığımı bastırabilmiştim. Böylelikle, sevgili Meryem Ana, bütün kötülüklerden arındığımı, dünyevi bir aşka esir olmaktan kurtulduğumu düşünüyor, kalbimi, ruhumu ve hayatımı senden başka hiçbir kadına adamamaya hazır hissetmekle, bu günahkâr bedenimi cezalandırmış, içimdeki isyankâr duyguyu öldürmüş ve ruhumun Tanrı'ya boyun eğmesini sağlamış oluyordum.

Ruhum, Tanrı'nın yarattığı bu mucize sayesinde, kanatlanıp gökyüzüne yükselircesine hafifleyip özgürleşti. Kayaları çınlatıncaya dek sevinçle bağırarak Tanrı'ya dua ettim. "Tanrı'ya Şükür! Tanrı'ya Şükür!" diye haykırdım. Şimdi sunağın önüne gidip kutsal yağı başıma sürmenin tam sırasıydı. Artık kendimde

değildim. Zavallı, yoldan sapmış Keşiş Ambrosius ölmüştü. Tanrı'nın, kutsal amacını gerçekleştireceği sağ elinde bir araçtım sadece. Güzel kızın ruhunun kurtarılması için dua ettim ve ben dua ederken, bakın neler oldu! Tanrı, gökyüzünün parlaklığı ve ihtişamı içinde, bir sürü melekle birlikte göğün yarısını kaplarcasına, gözle görünür gibi oldu! Kocaman, delice bir sevinç, duygularımı esir almış, mutluluktan dilim tutulmuştu. Tanrı, tarifsiz ve sevecen bir gülümsemeyle konuştu:

"İnancına sadık kaldığın ve seni çeşitli şekillerde sınadığım halde hiç bocalamadığın için, günahsız genç kızın ruhunun kurtarılmasını artık tamamen eline bırakıyorum."

"Biliyorsunuz ki Tanrım," diye yanıtladım, "bu işi yapmak için gereken araçlardan yoksunum. Üstelik, bunun nasıl yapılacağını da bilmiyorum."

Tanrı ayağa kalkıp yürümemi buyurdu. Yüzümü, yarılmış dağın benliğini ışıkla dolduran Tanrı'nın muhteşem varlığından öte yana çevirerek söylediğini yaptım ve sürgün edildiğim yeri terk edip, kayalığın ön tarafına giden yola doğru ilerledim. Kızıl bulutlardan yansıyan günbatımının harikulade parlaklığında, yürüye yürüye yukarıya tırmandım.

Aniden durup aşağıya bakma gereksinimi duyduğumda bir de ne göreyim: Rochus'un, bulutlardan gelen ışığın yansımasıyla, üstünde kan lekesi varmış gibi kıpkırmızı parlayan keskin bıçağı, tam ayaklarımın altında duruyordu. Şimdi Tanrı'nın neden bu hain delikanlının beni yenmesine izin verip, sonra onu hayatımı bağışlamaya yönlendirdiğini anlıyorum. Çok daha şerefli bir amaç için korunmuştum. Ve bu yüzden de o kutsal son için gereken araç elime verilmişti. Tanrım, Tanrım, senin işine akıl sır ermiyor!

35

"Kızı bana bırakacaksın." Hain delikanlı uçurumun kenarında, ölüm kalım arasında beni tutarken böyle söylemişti. Hayatımı, Hıristiyanlıktan gelen merhamet duygusu yüzünden değil, beni öldürmeye değmeyecek kadar önemsiz görüp küçümsediği için bağışlamıştı. Kurbanı hakkında kuşkusu yoktu; hayatta ya da ölmüş olmamın bir önemi yoktu.

"Kızı bana bırakacaksın." Ah, küstah budala! Tanrı'nın tarladaki çiçeklere ve yuvalarındaki küçük kuşlara hâkim olduğunu bilmiyor musun? Benedicta'yı sana bırakmak –bedenini ve ruhunu yok etmene izin vermek, ha? Ah, Tanrı, bu kızı koruyup kollamak üzere, eliyle nasıl da kavrayacak, göreceksin. Fakat daha zamanı var –o ruh hâlâ tertemiz ve lekesiz. Yani, Yüce Tanrı'nın buyruğunu yerine getirmenin sırası daha gelmedi!

Tanrı'nın, tam Benedicta'nın kurtulması için gerekli aracı elime verdiği noktada, diz çöktüm. Bana verilmiş olan görev duygusu içimi bütünüyle kaplamıştı. Kalbim delicesine mutlulukla doluydu ve gözümün önüne getirdiğimde, yapmak zorunda olduğum işi başarıyla tamamladığımı net olarak görebiliyordum.

Ayağa kalktım, bıçağı cüppemin içine saklayıp geriye dönerek aşağıya, Kara Göl'e doğru yöneldim. Yeniay, sanki

birisi, eliyle Tanrı'nın kutsal göğsüne hançer saplamışçasına, gökyüzünde tanrısal bir yara gibi görünüyordu.

Benedicta'nın kapısı aralıktı. Gözlerimin önündeki harika resme dikkatle bakarak uzun süre dışarıda beklĕdim. Ocağın parlak alevi odayı aydınlatıyordu. Benedicta ocağın karşısında oturmuş, uzun sarı saçlarını tarıyordu. Daha önce kulübesinin önünde durup, onu izleyişime oranla, yüzü tahmin edemeyeceğim kadar büyük bir mutluluk ve memnuniyet duygusuyla doluydu. İnsanların aşkını anlatan bir havayla, alçak tatlı sesiyle şarkı söylerken, dudaklarında hisli bir gülümseme uçuştu. Ah, ben! Çok güzeldi, cennette bir gelin gibi görünüyordu. Fakat sesi bir meleğinki gibi olsa da beni kızdırmıştı. Ona seslendim:

"Gecenin bu vaktinde burada ne yapıyorsun, Benedicta? Sevgilini bekler gibi şarkı söylüyorsun, saçını da dansa gidecekmiş gibi yapmışsın. Kardeşin ve tek arkadaşın olan ben, daha üç gün önce seni keder ve umutsuzluk içinde bırakıp gitmiştim. Oysa şimdi âdeta bir gelin gibi mutlusun," dedim.

Beni tekrar gördüğü için ne kadar sevindiğini belli ederek zıplayıp aceleyle ellerimi öpmeye koyuldu. Ancak, yüzüme şöyle bir bakmasıyla, korkunç bir çığlık atıp, cehennemden gelen bir zebaniymişim gibi iğrenerek geri çekilmesi bir oldu!

Yine de yanına yaklaşıp sordum: "Gecenin bu vaktinde neden böyle süslendin? –Neden bu kadar mutlusun? Böyle sokaklara düşmen için üç gün yetti mi? Rochus'un metresi misin?"

Dehşete kapılmış bir halde yüzüme dik dik bakıp sordu: "Nerelerdeydiniz, neden geldiniz? Çok kötü görünüyorsunuz! Oturun bayım, rica ederim, dinlenin. Solgunsunuz, tir tir titriyorsunuz. Size sıcak bir içecek hazırlayayım, iyi gelir."

Sert bakışlarımı görünce sustu. "Bana bakasın diye, ya da dinlenmeye gelmedim," dedim. "Tanrı buyurduğu için buradayım. Niye şarkı söylediğini söyle bana."

Başını kaldırıp bebek gibi masum bakışlarla yanıtladı: "Bir an için buradan gideceğinizi unutup sevinmiştim."

"Sevinmiş miydin?"

"Evet –o burada."

"Kim, Rochus mu?"

Başıyla onayladı. "Çok iyiydi," dedi. "Babasını beni görmeye razı edecek ve belki de beni o muhteşem evine götürüp saygıdeğer Başkeşiş'i, üzerimdeki laneti kaldırması için ikna edecek. Ne güzel olur, değil mi? Fakat sonra," diye ekledi, sesinde ve tavırlarında ani bir değişiklikle, gözlerini yere indirerek, "belki de bundan sonra, beni hiç düşünmezsiniz. Şimdi yoksul olduğum ve tek bir dostum olmadığı için beni düşünüyorsunuz."

"Ne! Babasını sana yardım etmeye ikna mı edecek? –Seni evine mi götürecek? –Seni, celladın kızını? Rochus, Tanrı'yla ve Tanrı'nın elçileriyle savaş halinde olan o pervasız delikanlı kiliseye gidecek, öyle mi? Ah, yalan, yalan, yalan! Ah Benedicta –kayıp, ihanete uğramış Benedicta! Gülümseyişinden ve gözlerindeki yaşlardan belli ki, bu rezil caninin verdiği inanılmaz sözlere kanmışsın."

Rochus'a olan bağlılığını Tanrı'nın huzurunda itiraf ediyormuşçasına başını eğerek, "Evet," dedi, "ona inanıyorum."

"Öyleyse diz çök," diye haykırdım, "ve Tanrı'ya, ruhunu dünyevi ve sonsuz cehennem azabından kurtarmak üzere, elçilerinden birini gönderdiği için şükret!"

Bunları duyunca büyük bir korkuyla titredi.

"Benden ne yapmamı istiyorsunuz?" diye haykırdı.

"Günahlarının bağışlanması için dua etmeni."

Birdenbire içimi büyük bir heyecan kapladı. "Tanrı tarafından kutsanıp papazlığa yükseltilmiş bir din adamı olarak, seni, sevmekten başka bir günahın olmadığından, Baba, Oğul ve Kutsal Ruh adına bağışlıyorum," diye haykırdım. "Bu günahını pişmanlık duymaksızın bağışlıyorum. Ruhunu bu lekeden kurtarıyorum, çünkü bunun bedelini kanınla, canınla ödeyeceksin."

Bunları söyleyip onu yakaladığım gibi diz çökmeye zorladım. Fakat yaşamak istediğini söyleyerek bağıra bağıra ağladı. Dizlerime yapışıp Tanrı ve Kutsal Meryem adına durmadan yalvarıp yakardı. Sonra sıçrayarak ayağa kalkıp kaçmaya yeltendi. Tekrar yakaladım, fakat ani bir hareketle benden kurtulup, "Rochus! Rochus! Yardım et, imdat!" diye bağırarak açık kapıya doğru koştu.

Peşinden koşarak omzundan yakalayıp kendime doğru hafifçe çevirdim ve bıçağı göğsüne sapladım.

Onu kollarıma alıp göğsüme bastırdım; sıcak kanını bedenimde hissediyordum. Gözlerini açıp, sanki mutlu bir hayatı elinden almışım gibi, kınayan bir bakışla üzerime dikti. Sonra gözleri yavaşça kapandı. Uzun, ürpertici bir şekilde içini çektikten sonra küçük başı omzuna düştü ve öldü.

Bu güzel bedeni, yüzünü açıkta bırakacak şekilde beyaz bir çarşafa sarıp, boylu boyunca yere serdim. Ancak, kan çarşafı biraz lekeleyince, uzun sarı saçlarını göğsündeki kızıl güllerin üstüne doğru bıraktım. Benedicta'yı cennette bir gelin haline dönüştürürken, Meryem imgesinden aldığım edelweiss çelengini alnına yerleştirdim; bunu yaparken, bir zamanlar cezamı çekerken beni rahatlatmak için getirmiş olduğu edelweiss çiçeklerini anımsadım.

Sonra, bu kefene sarılı bedeni kuşatan ve bu güzel yüze, Tanrı'nın ihtişamı onu sarıp sarmalamak üzere aşağıya inmişçesine

dolgun, kırmızı bir ışık veren ateşi karıştırdım. Bu ışık, göğsünün üzerindeki altın sarısı buklelerle iç içe geçmiş bir dizi alev dalgası gibi görünüyordu.

Böylece ondan ayrıldım.

36

Sarp yollardan geçerek dağdan aşağıya doğru indim, fakat Tanrı, adımlarıma öylesine yön veriyordu ki, ne tökezliyor, ne de uçurumdan aşağıya düşüyordum. Gün ağarırken manastıra vardım, çanı çaldım ve kapı açılana dek bekledim. Kapıyı açan hizmetkâr kardeş, besbelli beni bir iblis sanmış olacak ki, bağırarak bütün manastırı ayağa kaldırdı. Doğruca Başkeşiş'in odasına gittim ve kanlı giysilerimle karşısına geçip, artık papazlığa yükseltildiğimi bildirerek, Tanrı'nın, ne yaptırmak için beni seçtiğini söyledim. Bunun üzerine beni yakalayıp kuleye yerleştirdiler ve sanki bir katılmışım gibi yargılayarak ölüme mahkûm ettiler. Ah, budalalar, zavallı çılgın budalalar!

* * *

Bugün zindanıma birisi geldi. Önümde diz çöküp ellerimi öperek bana Tanrı'nın seçilmiş bir elçisi gibi tapınan bu esmer kadın, Amula'ydı. Büyük ve muhteşem bir iş yaptığımı, bir tek o fark etmişti.

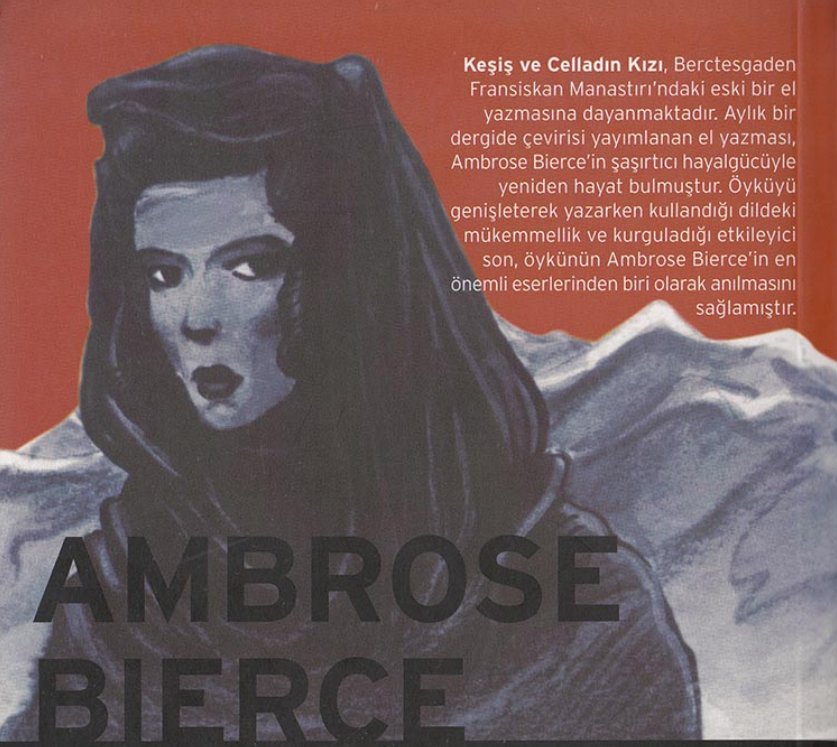
Benedicta cennete gittiğinden, Amula'dan, akbabaları bedenimden onun uzaklaştırmasını rica ettim.

Yakında onun yanında olacağım. Tanrı'ya şükürler olsun! Amin.

* * *

[Aşağıdaki satırlar başka bir kalem tarafından bu eski elyazmasına eklenmiştir:

"Kardeş Ambrosius, burada, Ekim ayının on beşinde, Tanrımızın binaltıyüzsekseninci yılında asıldı ve ertesi gün, darağacının altında, öldürdüğü kızın, Benedicta'nın bedenine çok yakın bir yere gömüldü. Benedicta adındaki kız, celladın kızı diye tanınmasına rağmen, aslında, (artık genç Rochus'un verdiği bilgilere dayanarak bilindiği üzere) celladın karısının Tuz Ustası'ndan olan gayrı meşru çocuğuydu. Aynı delikanlının gerçek beyanına göre, genç kız, onu umursamazca reddeden bu gence gizli ve yasak bir aşkla bağlıydı. Kardeş Ambrosius bütünüyle Tanrı'nın sadık bir hizmetkârıydı. Ona dua edin, ona dua edin!"]

Keşiş ve Celladın Kızı, Berctesgaden Fransiskan Manastırı'ndaki eski bir el yazmasına dayanmaktadır. Aylık bir dergide çevirisi yayımlanan el yazması, Ambrose Bierce'in şaşırtıcı hayalgücüyle yeniden hayat bulmuştur. Öyküyü genişleterek yazarken kullandığı dildeki mükemmellik ve kurguladığı etkileyici son, öykünün Ambrose Bierce'in en önemli eserlerinden biri olarak anılmasını sağlamıştır.

AMBROSE BIERCE

Keşiş ve Celladın Kızı

ISBN 975-8607-26-X

9 789758 607266